

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
ODDELENIE ŠTÁTNEJ SPRÁVY VÔD A VYBRANÝCH ZLOŽIEK
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA KRAJA
Ul. Vysokoškolákov 8556/33 B, 010 08 Žilina



ROZHODNUTIE

zo zisťovacieho konania

č.: OU-ZA-OSZP2-2021/032597-36/Gr

V Žiline, 08. 10. 2021

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 55 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vydáva podľa § 7 ods. 5 zákona na základe oznámenia o aktualizácii strategického dokumentu „**Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 2**“, ktoré predložil obstarávateľ: **Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina , IČO: 378 08 427** po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Predložený strategický dokument „**Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 2**“, obstarávateľa Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina , IČO: 378 08 427

s a n e b u d e p o s u d z o v a ť

podľa zákona v platnom znení. Uvedený dokument je preto možné schváliť podľa osobitných predpisov.

O d ô v o d n e n i e :

Obstarávateľ **Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina , IČO: 378 08 427**, predložil Okresnému úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja podľa § 5 zákona dňa 26. 07. 2021 oznámenie o strategickom dokumente „**Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 2**“.

V súčasnosti platná Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja (ďalej „RIUS ŽK“) predstavuje strednodobý strategický dokument pre aplikáciu integrovaného prístupu na realizáciu investičných priorít Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej aj IROP), na regionálnej úrovni s priemetom na miestnu úroveň, financovaných z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) do roku 2023 v oblastiach regionálnej dopravy, regionálneho školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb, kultúry a životného prostredia. RIUS ŽK zohľadňuje princípy pre integrovaný prístup definované v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, kde sú zakotvené zásady partnerstva a integrovaný prístup k územnému rozvoju. RIUS ŽK nie je samostatným strategickým dokumentom. RIUS ŽK je implementačným nástrojom pre IROP, ktorý identifikuje najvhodnejšie investície v rámci podpory IROP v území kraja.

Proces posudzovania vplyvov RIUS na životné prostredie zabezpečoval v r. 2015 Okresný úrad Žilina. Záverečné stanovisko č. OU-ZA-OSZP2-2016/002100-80/Gr bolo vydané dňa 18.03.2016.

Následne bol v r. 2016 strategický dokument RIUS aktualizovaný formou Zmien a doplnkov č.1, ktorých cieľom bolo zosúladienie rozpočtu a merateľných ukazovateľov RIUS a zapracovanie pripomienok k dokumentu a doplnenie novej prílohy 7.20 "Vyhodnotenie dopravno - sociologického prieskumu". Proces posudzovania bol ukončený rozhodnutím Okresného úradu Žilina, zo zisťovacieho konania dňa 11.07.2016. Predložená zmena RIUS, t. j. Z a D č.2 RIUS ŽK súvisí s aktualizáciou prílohy č. 1.13 Plánované investičné zámery na území Žilinského kraja, v rámci ktorej došlo k doplneniu zoznamu projektových zámerov (ďalej aj „PZ“). Nové projektové zámery sú v časti „PZ financované z RIUS ŽK“ – „PZ pre IP 1.1“ a v časti „PZ financované z OP KŽP prípadne iných programov“ - súbor „PZ v ŽK - aktualizovaná verzia“.

Hlavným cieľom predloženej zmeny, t. j. Z a D č.2 RIUS ŽK je aktualizovať vykonávaciu časť RIUS ŽK a to Indikatívny zoznam projektových návrhov/zámerov RIUS/IUS UMR, či už v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu, alebo iných operačných programov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci aktuálneho programového obdobia 2014-2020.

Výstupom predloženej zmeny je doplnenie projektových zámerov, ktoré sú pripravené na realizáciu do konca roka 2023. Tieto projektové zámery predstavujú/sumarizujú potreby územia Žilinského kraja.

Predložená zmena č. 2 RIUS ŽK je v súlade s platnou stratégiou RIUS ŽK. Ide o zmeny formálneho charakteru, o doplnenie tabuľkových častí prílohy č. 1.13 Plánované investičné zámery na území ŽK, časť „PZ financované z RIUS ŽK“ – „PZ pre IP 1.1“ a časť „PZ financované z OP KŽP prípadne iných programov“ – súbor „PZ v ŽK – aktualizovaná verzia“.

Úprava strategického dokumentu nie je spracovaná variantne. ZaD č.2 RIUS ŽK je pripravená na princípe partnerskej spolupráce a jej výsledné znenie je výstupom vzájomnej dohody dotknutých subjektov v území kraja.

Strategický dokument ZaD č.2 RIUS ŽK vychádza z IROP, Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK, Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja v platnom znení, relevantných územnoplánovacích podkladov, programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja a územných plánov miest a obcí v kraji, regionálnych, sektorových koncepcných a ďalších relevantných strategických dokumentov.

Strategický dokument svojimi parametrami podľa § 4 ods. 2, zmena strategického dokumentu podlieha zisťovaciemu konaniu, ktoré Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja vykonal podľa § 7 zákona.

V rámci zisťovacieho konania Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy a vybraných zložiek životného prostredia kraja, rozoslal oznámenie o strategickom dokumente podľa § 6 ods. 2 zákona na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a organizáciám, povoľujúcemu orgánu, mestám a obciam v Žilinskom kraji a pre verejnosť informáciu sprístupnil na webovej stránke ministerstva aj Okresného úradu Žilina a to listami č. OU-ZA-OSZP2-2021/032597-02, OU-ZA-OSZP2-2021/032597-03, OU-ZA-OSZP2-2021/032597-04 zo dňa 29.07.2021.

Požiadavky na vstupy

Vstupy pre ZaD č.2 RIUS ŽK predstavujú finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja ktoré sú vo výške cca 153,98 mil. EUR. Na realizáciu programu bude potrebné zabezpečiť aj spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu, iných verejných zdrojov (najmä rozpočtov obcí a VÚC) ako i súkromných zdrojov.

Údaje o výstupoch

Výstupy predloženej zmeny sú v súlade s platnou stratégiou RIUS ŽK. Ide o zmeny formálneho charakteru, najmä o úpravy a doplnenia textovej a tabuľkovej časti.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Je možné očakávať, že priame vplyvy na životné prostredie nebudú odlišné od tých, ktoré už boli identifikované v procese posudzovania strategického dokumentu RIUS. Predložená zmena má formálny charakter, v tejto súvislosti nedochádza k žiadnym predpokladaným zásadným zmenám vplyvov na životné prostredie oproti už hodnoteným vplyvom.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Predložená ZaD č.2 RIUS ŽK nepredpokladá priamy vplyv na zdravotný stav obyvateľstva, resp. vplyv odlišný od už posúdených vplyvov. Ide o zmeny formálneho charakteru, najmä o úpravy a doplnenia textovej a tabuľkovej časti.

Vplyvy na chránené územia

Implementáciou predloženej ZaD č.2 RIUS ŽK sa neočakáva zmena vplyvu strategického dokumentu na chránené územia.

Vplyvy na životné prostredie presahujúce hranice štátu

Nie je predpoklad, že predložené ZaD č.2 RIUS ŽK budú mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

V súlade s § 6 ods. 6 zákona a do vydania tohto rozhodnutia doručili príslušnému orgánu písomné stanoviská tieto subjekty, ktorých stanoviská predkladáme v skrátenej forme:

- 1. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava, listom č. OHŽP-7514/38099 zo dňa 13.08.2021, nepožaduje ďalšie posudzovanie a s predloženým oznámením súhlasí.**
- 2. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Bratislava, odbor stratégie dopravy, listom č. 38656/2021/OSD/95417 zo dňa 17.08.2021, nepožaduje strategický dokument posudzovať ďalej v zmysle zákona, za predpokladu dodržania nasledovných podmienok:**
 - V časti „PZ financované z OP KŽP prípadne iných programov“ v tabuľke žiadame upraviť projekty (538,539) v nasledovnom znení :

a) Projektová príprava – Výstavba a modernizácia údržbovej základne trolejbusov v Žiline v sume 935 414,32 €

b) Projektová príprava – Modernizácia infraštruktúry trolejbusovej dráhy a meniarí, výstavba nových trolejbusových tratí a obrátisk v Žiline v sume 2 991 534,88 €.

- Na základe predloženého zoznamu doporučujeme prehodnotiť zoznam projektov č. 455 – 482 a posúdiť ich realizovateľnosť;
- Doplniť oblasť vodnej dopravy , z dôvodu plánovanej realizácie zámeru Vážskej vodnej cesty. Vodná cesta Váh je ďalej zaradená do základnej Transeurópskej dopravnej siete TEN-T s označením E81.

- *pripomienky sa akceptujú*

3. **Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja, listom č. 06739/2021/DUPaZP-2 zo dňa 10.08.2021**, nemá žiadne pripomienky k predloženému oznámeniu.

4. **Banskobystrický samosprávny kraj, listom č. 09085/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 09.08.2021**, nepožaduje posudzovať v zmysle zákona.

5. **Ministerstvo zdravotníctva SR, Bratislava, listom č. S19797-2021-OSI-2 zo dňa 17.08.2021**, nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona, za dodržania nasledovných podmienok:

- Do časti II.3 Hlavné ciele, odporúčame doplniť „Dobré zdravie“
- Do časti II.3 Hlavné ciele, odporúčame doplniť „Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030“
- V časti III. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva odporúčame doplniť text „Vytvorenie zdravých komunít a podporného prostredia pre zdravie obyvateľstva“.

- *pripomienky sa akceptujú*

6. **Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Žilina, listom č. OU-ZA-OCDPK-2021/027378/BIL zo dňa 30.07.2021** nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona.

7. **Obec Rabčice listom zo dňa 20. 08. 2021** oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 17. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

8. **Obec Necpaly, listom zo dňa 20. 08. 2021** oznámilo, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 04. 08. 2021 do 19. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

9. **Obec Olešná, listom zo dňa 18. 08. 2021** oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 02. 08. 2021 do 17. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

10. **Obec Veľká Čierna, listom zo dňa 19. 08. 2021** oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 30. 07. 2021 do 16. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

11. **Obec Teplička nad Váhom, listom zo dňa 20. 08. 2021** oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 12.08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

12. **Obec Vitanová, listom č. 283/2021 zo dňa 16. 08. 2021** oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 16. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

13. **Obec Štiavnik, listom zo dňa 18. 08. 2021** oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 30. 07. 2021 do 16. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.

14. **Mesto Bytča**, listom č. 11372b/2021- VaŽP-Blk zo dňa 17. 08. 2021 oznámilo, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 02. 08. 2021 do 17. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
15. **Mesto Turzovka**, listom zo dňa 16. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 15. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
16. **Obec Kanská**, listom zo dňa 16. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 13. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
17. **Obec Horný Vadičov**, listom zo dňa 16. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 30. 07. 2021 do 15. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
18. **Mesto Trstená**, listom zo dňa 16.08.2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 13. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
19. **Mesto Čadca**, listom zo dňa 17. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 02. 08. 2021 do 17. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
20. **Obec Liptovská Porúbka**, listom zo dňa 26. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 13. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
21. **Obec Makov**, listom oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 do 13. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
22. **Obec Kúnerad**, listom zo dňa 26. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 02. 08. 2021 do 17. 08. 2021. Pripomienky vznesené neboli.
23. **Obec Kráľova Lehota**, listom zo dňa 23. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 29. 07. 2021 po dobu 22 dní. Pripomienky vznesené neboli.
24. **Obec Podbiel**, listom zo dňa 27. 08. 2021 oznámila, že Oznámenie o strategickom dokumente bolo sprístupnené verejnosti od 30. 07. 2021 do 26.08.2021. Pripomienky vznesené neboli.

Väčšina obcí zaslala informáciu o vyvesení a zvesení vyhlášky e-mailovou poštou po uplynutí termínu stanoveného na pripomienky, avšak žiadna obec v rámci Žilinského kraja si neuplatnila žiadne požiadavky a ani verejnosť prostredníctvom obce nepodala žiadne pripomienky.

Pripomienky vznesené od verejnosti :

p. Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa, listom zo dňa 16.08.2021, (poštová pečiatka), doplnený listom zo dňa 20.08.2021(poštová pečiatka). Vo svojom stanovisku zo dňa **16.08.2021** uvádza pisateľ 7 základných bodov :

1. Návrh na vyžiadanie odborného stanoviska orgánu ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. 3 EIA zákona:

Časť Doplnku č. 2 ako strategického dokumentu podľa § 3 písm. d) EIA zákona, a to *minimálne v rozsahu, v akom Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity*

nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji zahŕňa výstavbu, prevádzku a spolufinancovanie z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklotrasy Strečno – Vrútky v dĺžke 14,7 km (ďalej „rekreačná cyklodialnica“), bude mať v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 EIA zákona preukázateľne samostatne významný vplyv na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, a to (i) na územia európskeho významu SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu i SKÚEV0252 Malá Fatra a tiež (ii) na chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra. Z tohto dôvodu navrhujem, aby ste v súlade s § 4 ods. 3 EIA zákona požiadali o odborné stanovisko príslušný štátny orgán ochrany prírody a krajiny. Som presvedčený o tom, že odborné stanovisko orgánu ochrany prírody a krajiny potvrdí, že navrhovaná rekreačná cyklodialnica takýto pravdepodobný vplyv na vyššie uvedené chránené územia mať bude. Doplnok č. 2 tak bude na základe rozhodnutia Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie vydaného v zisťovacom konaní podľa § 7 ods.5 EIA zákona podliehať plnohodnotnému hodnoteniu vplyvov na životné prostredie podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA zákona. Toto moje stanovisko jednoznačne podporuje už vydané záverečné stanovisko č. OU-ZA-OSZP22019/004276-33/Gr Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie zo dňa 18.12.2019 (ďalej „EIA záverečné stanovisko“) vo veci posúdenia vplyvu konkrétnej navrhovanej činnosti, t.j. stavby nazvanej „Žilina – Vrútky – Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky, Vrútky – Martin mimo cestného telesa I/18 (cyklodopravná trasa)“ na životné prostredie podľa ustanovení § 18 ods. 1 písm. g) a nasl. EIA zákona.

EIA záverečné stanovisko na str. 11 totiž uvádza:

„Ide o novú činnosť, pričom k navrhovanej činnosti vydal Okresný úrad Žilina, oddelenie ochrany prírody a krajiny rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP1-2016/001502-008/Ryb, v ktorom konštatuje, že navrhovaná činnosť priamo nesúvisí so starostlivosťou o dotknuté chránené územia (NP Malá Fatra, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Strečnianske meandre Váhu a CHVÚ Malá Fatra), ale bude mať na tieto územia významný vplyv, teda je predmetom posudzovania v zmysle zákona.“

V tejto súvislosti si dovoľujem upozorniť na nezrovnalosť medzi (i) oznámením o Doplnku č. 2, podľa ktorého má mať navrhovaná rekreačná cyklodialnica 14,7 km a (i) EIA záverečným stanoviskom, podľa ktorého má byť navrhovaná rekreačná cyklodialnica dlhá 16,5 km (viz. str. 3 EIA záverečného stanoviska). Keď budem vychádzať zo sprievodného textu k projektovej dokumentácii vypracovanej pre účely územného konania (ďalej „DÚR“) predloženej (i) Obci Strečno ako príslušnému stavebnému úradu vo veci územného a stavebného konania týkajúceho sa navrhovanej rekreačnej cyklodialnice a takisto (ii) samotnému Okresnému úradu Žilina z titulu správneho konania ústiaceho do vydania rozhodnutia č. OU-ZA-OSZP2-2019/004926-06/Mac zo dňa 13.05.2019 v znení opravy zo dňa 19.08.2019 Okresným úradom Žilina, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa § 16a ods. 1 vodného zákona, má byť rekreačná cyklodialnica vedená nasledovne (novonavrhnuté časti, ktoré reagujú na vecné nesprávnosti textovej správy k DÚR, sú zvýraznené):

„Stavba zasahuje do NP Malá Fatra (NPMF) s III. stupňom ochrany medzi km 6,55 – km 8,7 km, z toho je medzi km 6,55 (lávka cez váh pod CHO Jánošíkovo) a km 6,9 situovaný nový úsek cyklotrasy a úsek medzi km 6,9 – km 8,7 je situovaný na existujúcej asfaltovej ceste z CHO Jánošíkovo smerom na obec Lipovec. Trasa sa v km 8,7 – km 12,465 (t.j. po koniec 126m dlhého mostu cez Váh ev.č. 2130002 na ceste III/2130) nachádza v ochrannom pásme NPMF s 2. stupňom ochrany. Trasa sa v km

12,465 – km 14,200 nachádza v I. stupni ochrany prírody.

Trasa zasahuje do lokality NATURA 2000 SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu so 4. stupňom ochrany nesúvisle medzi km 2,05 – 6,8 (reálne cca 1,5 km) a v km 2,05 – 9,0 do 60m zákonného ochranného pásma s 3. stupňom ochrany lokality NATURA 2000 SKUEV0665 Strečnianske meandre

Váhu. Trasa zasahuje do chráneného vtáčieho územia SKCHVU013 Malá Fatra nesúvisle medzi km 0,3 – 1,4 a súvisle medzi km 1,9 – 8,7. Popri trase sa nachádzajú národné prírodné rezervácie – NPR Krivé a NPR Starý hrad s 5. stupňom ochrany prírody, prírodná pamiatka Domašínsky meander so 4. stupňom ochrany prírody. Do týchto maloplošných chránených území však trasa nezasahuje. Trasa zasahuje do zákonného 100m ochranného pásma NPR Krivé pri CHO Jánošíkovo s 3. stupňom ochrany. Trasa nesúvisle zasahuje do zákonného 60m ochranného pásma prírodnej pamiatky Domašínsky meander s 3. stupňom ochrany v km 2,075 – km 4,697 (poznámka: tento údaj je potrebné skontrolovať podľa návrhu cyklotiaľnice a podľa katastrálnej mapy PP Domašínsky meander, zdroj: zbgis.skgeodesy.sk; www.biomonitoring.sk a maps.sopsr.sk).“

Len pre úplnosť a pre porovnanie toto je pôvodný sprievodný text k DÚR (str. 15):

„Stavba zasahuje do NP Malá Fatra (NPMF) s III. stupňom ochrany medzi km 6,55 – km 8,7 km, z toho je medzi km 6,55 (lávka cez váh pod CHO Jánošíkovo) a km 6,9 situovaný nový úsek cyklotrasy a úsek medzi km 6,9 – km 8,7 je situovaný na existujúcej asfaltovej ceste z CHO Jánošíkovo smerom na obec Lipovec. Ostatná trasa sa nachádza buď v ochrannom pásme NPMF alebo v I. stupni ochrany prírody. Trasa zasahuje do lokality NATURA 2000 SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu nesúvisle medzi km 2,05 – 6,8 (reálne cca 1,5 km). Trasa zasahuje do chráneného vtáčieho územia SKCHVU013 Malá Fatra nesúvisle medzi km 0,3 – 1,4 a súvisle medzi km 1,9 – 8,7.

Popri trase sa nachádzajú národné prírodné rezervácie – NPR Krivé a NPR Starý hrad s 5. stupňom ochrany prírody, prírodná pamiatka Domašínsky meander so 4. stupňom ochrany prírody. Do týchto maloplošných chránených území však trasa nezasahuje.“

Rekreačná cyklotiaľnica je totiž navrhnutá tak, že bude prechádzať **priamo** cez niekoľko pozemkov, na ktorých je vyhlásené SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu a platí v nich 4. stupeň ochrany. Ide minimálne o dva pozemky, a to 1177/32 a 1177/34 k. ú. Strečno, pričom pozemok 1177/34 je pozemkom v ikonickom meandri Váhu pri Domašine a domašínskych železničných tuneloch, kde sa Váh prudko stáča doprava. Súčasne v km 2,05 – 9,0 km rekreačná cyklotiaľnica prechádza cez 60m ochranné pásmo SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu.

a) 60m zákonné ochranné pásmo SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu

SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu chráni rovnako ako slovenské prírodné pamiatky 60m zákonné ochranné pásmo, a to na základe týchto právnych noriem:

- (i) Územia európskeho významu NATURA 2000 sú postavené na rovnakú úroveň ako výhradne slovenské národné chránené územia. Pre tieto územia platí základný princíp ekvivalencie/rovnakej právnej ochrany, pričom platí stupeň ochrany v národnom zozname, a to podľa § 27 ods. 7 prvej vety zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej „**ZoPaK**“);

- (ii) konkrétne v prípade SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu platí 4. stupeň ochrany. Svojím charakterom ide o prírodnú pamiatku splňujúcu túto definíciu podľa § 23 ods. 1 ZoPaK. Prírodnou pamiatkou je aj druhý, podobne ikonický meander, a to Kral'oviannsky meander, ev. č. 320;
- (iii) pri uplatnení pravidla „rovnakej právnej ochrany“/ekvivalencie medzi (i) územím NATURA 2000 a (ii) slovenským národným územím, platí v prípade SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu *zákonné ochranné pásmo pre prírodnú pamiatku*, ktorým je územie do vzdialenosti 60 m smerom von od jej hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany podľa § 17 ods. 8 ZoPaK;
- (iv) na vyššie uvedený princíp ekvivalencie a jeho aplikácii na SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu nemá vplyv to, že ZoPaK explicitne vo svojich ustanoveniach neuvádza ochranné pásmo území európskeho významu, napríklad v § 2 ods. 2 písm. o) alebo v § 17 ZoPaK. Princíp ekvivalencie právnej ochrany vyjadrený v § 27 ods. 7 prvá veta ZoPaK je totiž základným princípom, určujúcim účel, cieľ i prostriedky ochrany území NATURA 2000. Bolo by tak určite a celkom jednoznačne v rozpore s týmto princípom a jeho úplným popretím, ak by explicitná absencia konkrétnych ustanovení upravujúcich ochranné pásma území európskeho významu patriacich NATURA 2000 mala snáď viesť k záveru, že (i) národné chránené územia ochranné pásma majú a (ii) územia európskeho významu NATURA 2000 ochranné pásma nemajú.

Pre posudzovanie vplyvu navrhovaného strategického dokumentu Doplnku č. 2 na životné prostredie sa uplatnia tieto pravidlá:

- (i) podľa § 27 ods. 7 druhej vety ZoPaK pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa EIA zákona, pri povoľovaní tejto činnosti, ako aj inej činnosti podľa ZoPaK sa postupuje v súlade so stupňom ochrany územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom národnom chránenom území;
- (ii) zásadné pravidlo uvedené v § 103 ods. 4 ZoPaK, podľa ktorého sa na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa EIA zákona *sa ochranné pásmo chráneného územia (§ 17 ods. 3, 7 a 8) považuje za chránené územie*.

Toto druhé pravidlo je kľúčové, pretože z neho vyplýva jedno zásadné pravidlo, ktoré možno nie je na prvý pohľad hneď viditeľné. Vyplýva z neho totiž to, že na účely EIA konania treba k ochrannému pásmu SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu pristupovať ako k súčasť tohto chráneného územia a považovať ho preto za územie, na ktorom platí 4. stupeň ochrany.

Takýto výklad právnej normy uvedenej v § 103 ods. 4 ZoPaK podporujú nasledujúce argumenty: (i) tento výklad dáva zmysel z hľadiska účelu a cieľu ochrany samotných chránených území, pretože ochranné pásmo má podľa ustanovení § 2 ods. 2 písm. o), § 17 ods. 3 ZoPaK (viz. “Ak to vyžaduje záujem ochrany ...prírodnej pamiatky, možno vyhlásiť ich ochranné pásmo“) a § 17 ods. 8 ZoPaK *skutočne chrániť príslušné chránené územie*.

Práve navrhované rozsiahle aktivity v tomto ochrannom pásme môžu v konečnom dôsledku negatívne ovplyvniť aj samotné príslušné chránené územie;

- (ii) tento výklad je plne v súlade so základnou zásadou ochrany území NATURA 2000, a to, že využívanie území európskej sústavy chránených území je podľa § 28 ods. 3 ZoPaK *podriadené zachovaniu alebo zlepšeniu stavu druhov a biotopov, na ochranu ktorých boli tieto územia zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územia*;
- (iii) ustanovenie § 103 ods. 4 ZoPaK nerozlišuje medzi jednotlivými ustanoveniami EIA zákona a z toho vyplývajúcimi rôznymi účelmi aplikácie § 103 ods. 4 ZoPaK na ochranné pásmo podľa jednotlivých ustanovení EIA zákona. ZoPaK teda *pristupuje k ochrannému pásmu ako k chránenému územiu* na všetky účely EIA zákona, vrátane (i) samotného posúdenia vplyvu strategického dokumentu podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA zákona alebo (ii) posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa § 18 a nasl. EIA zákona; (iv) samotná právna konštrukcia *ekvivalencie* ochranného pásma s chráneným územím pre všetky účely EIA zákona, obsiahnutá v súčasnosti účinnom § 103 ods. 4 ZoPaK (pôvodne v § 103 ods. 5 ZoPaK), *zostala nezmenená od samotného prijatia a nadobudnutia účinnosti ZoPaK* od 1.1.2003. Je založená na jednoduchom slovnom vyjadrení, podľa ktorého sa *ochranné pásmo chráneného územia (§ 17 ods. 3, 7 a 8) považuje za chránené územie*. Táto právna konštrukcia zostala nezmenená aj po prijatí EIA zákona, ktorý nahradil predchádzajúci zákon č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Zostala tiež nezmenená po prijatí početných noviel EIA zákona, vrátane zákona č. 314/2014 Z.z, ktorý významne novelizoval nielen ustanovenia EIA zákona, ale aj samotného ZoPaK. ZoPaK tak neformuluje/neurčuje, že podľa EIA zákona sa „*posudzujú nielen samotné chránené územia, ale aj ich ochranné pásma*“. Nepoužíva tak napríklad odkaz na „*chránené územia a ich ochranné pásma podľa osobitného predpisu*“ ani odkaz na „*osobitne chránenú časť prírody a krajiny*“ podľa § 2 ods. 2 písm. o) ZoPaK; (v) Podľa § 3 písm. c) a § 4 ods. 3 EIA zákona v znení účinnom do 31.12.2014 pritom strategický dokument zahŕňal aj také strategické dokumenty, na ktorých financovaní sa podieľa Európska únia, ktoré by mohli mať vplyv na životné prostredie, vrátane tých, ktoré *môžu mať vplyv na územia chránené podľa osobitných predpisov* (t.j. podľa ZoPaK). Samotný ZoPaK vo svojom ustanovení § 2 ods. 2 písm. o) pritom medzi „*osobitne chránenú časť prírody a krajiny*“ zahŕňal časť prírody a krajiny, ktorou sú... *chránené územia a ich ochranné pásma (§ 17 a § 24)*“. Rozhodujúce teda je, že aj podľa definície samotného ZoPaK je aj ochranné pásmo chránené podľa ZoPaK. Aj bez ustanovenia § 103 ods. 4 ZoPaK by sa tak prostredníctvom § 3 písm. c) a § 4 ods. 3 EIA zákona posudzoval vplyv strategického dokumentu aj na ochranné pásmo chráneného územia. Ustanovenie § 103 ods. 4 ZoPaK tak neodstraňuje nijakú právnu neistotu spočívajúcu v tom, či sa podľa EIA bude posudzovať aj vplyv strategického dokumentu alebo navrhovanej činnosti zákona na ochranné pásma. Ako som ukázal, táto otázka je jasne a pozitívne vyriešená od samotného počiatku EIA zákona. Existenciu a zmysel ustanovenia § 103 ods. 4 ZoPaK tak na základe

gramatického, logického, systematického i teleologického výkladu možno vysvetliť jedine tak, že (i) chránené pásmo chráneného územia a (ii) príslušné chránené územie *tvoria pre účely EIA zákona jeden funkčný celok a vplyv strategického dokumentu (a napokon aj navrhovanej činnosti)* sa musí posúdiť dohromady na celý tento prepojený funkčný celok.

- (vi) **ochranné pásmo prírodnej pamiatky i prírodnej rezervácie nie je určené k územnému rozvoju a preto ani strategický dokument Doplnok č. 2 ani samotná navrhovaná rekreačná cyklodial'nica nesmie byť v tomto ochrannom pásme umiestnená.** Tento zákaz vyplýva zo znenia § 17 ods. 3 druhá veta ZoPaK, podľa ktorého *„súčasťou ochranného pásma národného parku môže byť aj zastavané územie obce, územie určené na zastavanie alebo územie určené k územnému rozvoju.“* Z tohto ustanovenia teda jednoznačne vyplýva pravidlo, podľa ktorého ochranné pásmo iných chránených území ako národného parku, vrátane prírodnej pamiatky, **nie sú určené ani na zastavanie ani k územnému rozvoju.** Príslušné štátne orgány sú tak limitované vo svojej správnej úvahe a nesmú v ochrannom pásme prírodnej pamiatky alebo prírodnej rezervácie povoliť žiadne činnosti, ktoré by znamenali zastavanie alebo územný rozvoj, ak tieto činnosti už nie sú zakázané v 4. stupni alebo 5. stupni ochrany podľa ZoPaK. Ak navyše nie je možné v ochrannom pásme prírodnej pamiatky ani prírodnej rezervácie stavať ani toto ochranné pásmo akokoľvek územne rozvíjať, použitím (i) argumentu *a minori ad maius* a tiež (ii) argumentu *a fortiori*, nemôže byť výstavba ani územný rozvoj možný ani v samotnom príslušnom chránenom území, t.j. na území prírodnej pamiatky alebo prírodnej rezervácie, na ktorom platí 4. stupeň ochrany (a už vonkoncom nie na území s 5. stupňom ochrany).

c) Relevantné právne predpisy EÚ týkajúce sa posúdenia strategického dokumentu spolufinancovaného Európskou úniou, vrátane jeho zmeny, podľa § 4 ods. 4 EIA zákona

Podľa § 4 ods. 4 EIA zákona sa strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, vrátane jeho zmeny, posúdi podľa EIA zákona v súlade s ustanoveniami osobitných predpisov, ktorými sú relevantné právne predpisy EU upravujúce použitie finančných prostriedkov EÚ. Takýmito relevantnými predpismi je predovšetkým čl. 9 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku platí nasledujúce pravidlo (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2020, s. 186):

Ciele fondov sa dosahujú v súlade s cieľom podpory udržateľného rozvoja podľa článku 11 ZFEÚ, pričom sa zohľadňujú ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja, Parížska dohoda a zásada „nespôsobať významnú škodu“.

*Ciele fondov sa dosahujú v plnom súlade s *acquis* Únie v oblasti životného prostredia*

Bod (6) preambule Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde znie nasledovne:

Oba fondy by mali podporovať činnosti, ktoré rešpektujú normy a priority Únie v oblasti klímy a životného prostredia a výrazne nenarušujú plnenie environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 61). Podobne obsahoval princíp udržateľného rozvoja aj čl. 8 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

(EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006.

Zásada, že strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, nesmie podľa § 4 ods. 4 EIA zákona „spôsobovať významnú škodu“ (no significant harm principle), patrí k základným zásadám, na ktorých je postavené vyhodnotenie strategického dokumentu spolufinancovaného Európskou úniou.

Napriek tomu, že toto posúdenie bude predmetom posudzovania až v neskoršej fáze, po vydaní rozhodnutia v zisťovacom konaní a po riadnom posúdení vplyvu Doplnku č. 2 na životné prostredie, som hlboko presvedčený o tom, že Doplnok č. 2 v rozsahu, v akom „Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji“ zahŕňa výstavbu, prevádzku a spolufinancovanie z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklodialnice, nespĺňa, ba priam jednoznačne zásadu „nespôsobovať významnú škodu“ porušuje.

Ako dôkazy preukazujúce vyššie uvedený záver predkladám dôkazy uvedené v 2. a 3. časti tohto môjho stanoviska. Na tieto účely postačí uvedenie výšky ujmy (škody) na životnom prostredí dosahujúcej 781.030,20 EUR výrubom stromov a drevín na celom území, ktoré by malo byť dotknuté výstavbou rekreačnej cyklodialnice (viz. dendrologický prieskum z marca 2019 a aktualizovaný dendrologický prieskum ŽSK z marca 2020).

Ak sa snáď niekto z vedenia alebo spomedzi poslancov a poslankýň župného zastupiteľstva ŽSK ako obstarávateľa Doplnku č. 2 domnieva, že v 21. storočí, v čase klimateckej zmeny a naliehajúcej potreby chrániť naše lesy, stromy a rieky, našu prírodu a krajinu, je ešte možné použiť peniaze európskych daňových poplatníkov (a to nielen slovenských, ale tiež daňových poplatníkov nemeckých a škandinávskych so silným ekologickým cítením), na stavebné a pilčické práce, ktoré prinášajú takúto zásadnú devastáciu území NATURA 2000, tak úplne stratil zmysel pre realitu.

d) Uplatnenie pravidiel pre posudzovanie strategického dokumentu i navrhovanej činnosti podľa ZoPaK v spojení s EIA zákonom na posúdenie vplyvu strategického dokumentu Doplnku č. 2 na životné prostredie

Pri uplatnení vyššie uvedených pravidiel pod písm. a), b) i c) tak Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie v súlade s § 14 ods. 2 EIA zákona nemôže odporučiť, ale je naopak povinný neodporučiť prijatie Doplnku č. 2 v rozsahu, v akom sa týka výstavby, prevádzky a spolufinancovania rekreačnej cyklodialnice zo zdrojov Európskej únie.

Ako totiž určite sama dobre viete, v 4. stupni ochrany je podľa § 15 ods. 1 písm. a) v spojení s § 14 ods. 1 písm. k) ZoPaK zakázané rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty. Podľa § 15 ods. 1 písm. e) ZoPaK je zakázané rúbať dreviny okrem inváznych nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov. Územné výnimky pritom nie je možné na tieto činnosti udeliť podľa § 29 ods. 3, 4 a 5 ZoPaK. Všetky pozemky na ľavom brehu Váhu, t.j. pozemok parc. č. 1383/11, 1368 i 1365 v k.ú. Strečno, pozemky na pravom brehu Váhu parc. č. 4472 (v chatovej osade Jánošíkovo), 5372 i 4431 (v samotnej Nezbudskej Lúčke) v k. ú. Nezbudská Lúčka a takisto pozemky 2342, 2343, 2346 a 2348 v k.ú. Lipovec, na ktorých majú byť vyrúbané dreviny, resp. odstrániť trvalé trávne porasty, pritom ležia v 60m zákonnom ochrannom pásme SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu.

Ako vyplýva z právnej analýzy uvedenej pod písm. a) a b) vyššie, zákonná prekážka zakazujúca na účely EIA konania výrub drevín a rozorávanie trvalých trávnych porastov bráni tomu, aby stromy a dreviny boli na vyššie uvedených pozemkoch vyrúbané. Súčasne také rozorávanie ani výrub nie sú možné na časti pozemku parc. č. 1383/11 v k.ú. Strečno a časti pozemku 5372 v k.ú. Nezbudská Lúčka, ktoré patria priamo do územia SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu a platí v nich 4. stupeň ochrany.

Podobne bude časť rekreačnej cyklotrasy v k.ú. Nezbudská Lúčka na účely EIA konania aj naďalej umiestnená priamo v Národnej prírodnej rezervácii Krivé s 5. stupňom ochrany, ktoré má podľa § 17 ods. 7 ZoPaK zákonné ochranné pásmo 100 m smerom von od jej hranice. Podľa § 16 ods. 1 písm. i) ZoPaK je tak aj na pozemku 4472 k.ú. Nezbudská Lúčka zakázané rekreačnú cyklotrasu umiestniť, resp. nie je možné vydať odporúčanie v záverečnom stanovisku v zmysle § 14 ods. 2 EIA zákona, pretože by to bolo v rozpore s § 103 ods. 4 ZoPaK.

2. Pravdepodobný nepriaznivý vplyv Doplnku č. 2 v rozsahu, v akom sa týka výstavby a prevádzky rekreačnej cyklotrasy, na ekologickú integritu SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu

Výstavba a prevádzka navrhovanej rekreačnej cyklotrasy a činnosti s ňou súvisiace rozšíria rozsah územia (i) Národného parku Malá Fatra, (ii) SKÚEV0252 Malá Fatra, (iii) SKCHVU013 Malá Fatra a **predovšetkým (iv) SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu**, ktoré sú už zasiahnuté antropogénnymi vplyvmi, na úkor územia chráneného v súlade so záujmami ochrany prírody a krajiny, poslaním NP Malá Fatra a takisto účelom ochrany týchto území podľa § 28 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 ZoPaK.

a) Devastácia SKÚEV0665 Strečnianskych meandrov Váhu a jeho ochranného pásma rozsiahlym výrubom brehových porastov na ľavom brehu Váhu

Podľa EIA záverečného stanoviska má rekreačná cyklotrasa zasahovať do SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu od **km 2,075 do km 9,500**, a to o celkovej rozlohe **2,3 ha**, čo má predstavovať **3,5 %** z celkovej rozlohy tohto chráneného územia. Z týchto **2,3 ha** má **1,55 ha** predstavovať nové zábery biotopov (67,4 %). (viz. str. 45 EIA záverečného stanoviska).

EIA záverečné stanovisko ďalej na str. 45 uvádza:

„Na predmetnom území bude cyklotrasou zasiahnutý prioritný biotop európskeho významu 91E0* jaseňovo-jelšový podhorský lužný les, ktorý sa tu nachádza vo forme maloplošných fragmentov a vytvára komplexy s druhmi charakteristickými pre nižinné lužné lesy, prípadne sa tu premiešavajú druhy zo sutinových bukových lesných porastov a miestami aj nepôvodné invazívne druhy (neofyty). Záber tohto biotopu má byť podľa záverečného stanoviska na ploche **0,033 ha**, čo predstavuje **0,67 %** z celkovej plochy tohto biotopu v chránenom území. Celkovo možno hodnotiť vplyv na tento biotop ako mierne negatívny nevýznamný vplyv (-1), kedy dôjde k priamemu záberu časti biotopu počas výstavby mostných objektov, **najmä brehového porastu. Počas prevádzky sa žiadny vplyv na dotknutý biotop vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti (cyklodopravnej trasy) nepredpokladá. Ostatné typy biotopov, ktoré sú predmetom ochrany tohto chráneného územia neboli identifikované, že by mohli byť priamo zasiahnuté realizáciou navrhovanej činnosti, a to v oboch navrhovaných variantoch.**“

Na str. 43 EIA záverečného stanoviska je však popis nepresný a neúplný, pretože vynecháva podstatnú skutočnosť, že dreviny a kroviny by mali byť vyrúbané a cyklodialnica postavená priamo na viacerých pozemkoch, napr. práve na pozemku parc. č. 1177/34 k.ú. Strečno, ktoré sú priamo súčasťou SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a platí na nich 4. stupeň ochrany.

S takýmto popisom vplyvov a ich hodnotením na prioritný biotop európskeho významu *91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les, zásadne nesúhlasím, a to z nasledujúcich dôvodov:

- (i) podľa dendrologického prieskumu predloženého spolu so žiadosťou ŽSK zo dňa 23. apríla 2019 o udelenie súhlasu s výrubom drevín v k.ú. Obcou Strečno (tento dendrologický prieskum má Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie k dispozícii) vyplýva, že **všetky dreviny rastú v brehových porastoch** – ide teda presne o to územie a ten typ porastu, ktorý má byť chránený SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, t.j. **lužné lesy**;
- (ii) **2,3 ha**, na ktoré zasahuje rekreačná cyklodialnica, má predstavovať **3,5 % celkového územia SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu**. Toto je však *LEN formálne správny údaj*. **Jediný korektný metodologický prístup však spočíva v uvedení % výhradne z tej časti územia SKUEV 0665 Strečnianske meandre Váhu, ktorú nepredstavuje samotná vodná plocha – rieka Váh, ale len a len samotné brehové porasty.**

Podľa môjho konzervatívneho odhadu pritom samotná vodná plocha predstavuje minimálne **50 % - 75 %** z celkovej rozlohy územia SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, t.j. z **65,03 ha**. V takom prípade teda **2,3 ha** (čo približne zodpovedá cyklotrase s plánovanou šírkou 3 m, spolu s okrajmi so šírkou 4 m, x cca 7,425 km po ľavom a čiastočne v dĺžke cca 390 m pri Jánošíkove aj na pravom brehu Váhu) nepredstavujú 3,5 %, ale viac ako **7 % – 14,1 %**, resp. z nich **1,55 ha** ako nové zábery predstavujú **4,77 – 9,53 %**.

Ak budeme uvažovať osobitne len o brehových biotopoch na ľavom brehu Váhu v rámci SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, dostaneme sa k ešte oveľa vyšším percentám zo samotného brehového porastu rastúcom na ľavom brehu Váhu. Cyklodialnica biotop *91E0 takmer úplne zdecimuje **na približne 50 % ľavého brehu Váhu v SKUEV Strečnianske meandre**, v úseku od pletiska až k Nezbudskej Lúčke. Práve analýza vplyvu rekreačnej

cyklodialnice na pôdne pomery a brehové porasty samostatne na každom brehu Váhu je jedinou skutočne korektnou vedeckou metódou pre vyhodnotenie jej predpokladaného reálneho vplyvu na toto územie.

Podľa Stanoviska HEARTH, citovaného aj na str. 24 EIA záverečného stanoviska, „...navrhované riešenie lávky vo svahu bude vyžadovať úplný výrub brehových porastov po celej trase. Porast dorastal takmer 40 rokov a tvorí neodmysliteľnú scenériu pre budúcich užívateľov cyklotrasy, bariéru pre padajúce kamene, čiastočne hluku ako aj neodmysliteľnú súčasť vtáčieho územia európskeho významu NATURA 2000. Navrhované technické riešenie je nevhodné aj z dôvodu dopadu na scenériu krajiny, ktorá je už dnes dosť zaťažená cestou I/18 a železničnou trasou a navrhované technické riešenie je veľmi drahé. Podľa dostupných údajov uvedených v „Správe...“, lávka vo svahu bude vyžadovať okrem ochranných sietí a iných následných spevnení svahu a nových záchytných zariadení na úseku v súbehu s cestou I/18 a osadenie betónovej nosnej konštrukcie so založením na mikropilótoch každých 10 m, to znamená cca 83 základov.“

Toto rozhodne predstavuje kvantitatívne a tým aj kvalitatívne zásadný negatívny dopad rekreačnej cyklodialnice na toto územie a jeho ekologickú integritu (a to oveľa horší, ako to uvádza EIA záverečné stanovisko);

(iii) 330 m² má predstavovať len 0,67 % z celkovej plochy biotopu *91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les. Tieto čísla takisto nesedia a tento je tak opäť podhodnotený, keď zo samotných príloh k žiadosti ŽSK zo dňa 23. apríla 2019 o udelenie súhlasu Obcou Strečno s výrubom drevín podľa § 47 ods. 3 ZoPaK vyplýva, že len pozemok parc. č. 1177/34 k.ú. Strečno má rozlohu 621 m² a plocha krovín na tomto pozemku dosahuje 1000 m² a ich priemerná výška 3m (viz. príloha č. 3, str. 34 k návrhu ŽSK na udelenie súhlasu s výrubom drevín, ktorú má Okresný úrad Žilina k dispozícii).

Pozemok parcela č. 1177/34 k.ú. Strečno je súčasťou SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a platí na ňom 4. stupeň ochrany. Podľa § 15 ods. 1 písm. e) v spojení s § 27 ods. 7 ZoPaK je teda výrub drevín na tomto pozemku vylúčený. Ani udelenie výnimky z územnej ochrany podľa § 29 ZoPaK neprichádza do úvahy, pretože žiadny relevantný dôvod pre takú výnimku neexistuje.

b) Devastácia SKUEV0665 Strečnianskych meandrov Váhu a jeho ochranného pásma rozsiahlym výrubom drevín a budovaním cyklovalu na pravom brehu Váhu pri chatovej osade Jánošíkovo

Na pozemku v k.ú. Nezbudská Lúčka **parc. č. 4472** v chatovej osade Jánošíkovo má byť vyrúbaných 58 stromov a minimálne 100 m² krovín a **na parc. č. 5372 celkovo 44 stromov a cca 200 m² krovín.** Potom bude na parc. č. 4472 postavená asfaltová cyklodialnica (i) vo výške 3m nad úrovňou okolitého terénu - záplavového územia pri rieke Váh - a klesajúcou o 5 % na každých 100 m dĺžky, (ii) so šírkou

do 3,5 m a v dĺžke cca 390 m (od km 6,500 do km 6,890, keď má preklenúť lávkou potok Hoskora, viz. napr. str. 7 EIA záverečného stanoviska).

Pozemok parc. č. 4472 k.ú. Nezbudská Lúčka je súčasťou 60m širokého ochranného pásma SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu podľa ustanovenia § 17 ods. 8 v spojení s § 27 od.

7 ZoPaK a predstavuje dôležitý biokoridor medzi SKUEV0252 Malá Fatra a samotným SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu. Zároveň je súčasťou SKCHVU013 Malá Fatra.

Podstatná časť pozemku parc. č. 5372 k.ú. Nezbudská Lúčka je súčasťou SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a jeho menšia časť je súčasťou 60m širokého ochranného pásma podľa ustanovenia § 17 ods. 8 v spojení s § 27 od. 7 ZoPaK a jeho brehový porast zásadnou mierou prispieva k celkovej ekologickej stabilite SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a tohto územia vôbec.

c) Zhrnutie negatívnych dopadov Doplnku č. 2, v rozsahu v akom sa týka výstavby rekreačnej cyklotrasy na SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu:

- (i) rozsiahly výrub drevín rastúcich na tomto chránenom území a v jeho ochrannom pásme - v k.ú. Strečno ide o 480 stromov a viac ako 1450 m² krovín a v k.ú. Nezbudská Lúčka, v chatovej osade Jánošíkovo, ide o 58 stromov na parc. č. 4472 a 44 stromov na parc. č. 5372 a cca 200 m² krovín na oboch týchto parcelách;
- (ii) rozsiahly a trvalý záber pôdy v páse širokom 4 m, z toho minimálne 3m tvorí samotný asfaltový povrch cyklotrasy, ležiacej v záplavovom území pri rieke Váh a tým zásadná negatívna zmena pôdných pomerov na tomto území, pričom práve pôda a jej pomery, možnosť jej pravidelného a nerušeného zaplavovania predstavuje nevyhnutnú podmienku pre existenciu a dlhodobú stabilitu prioritného biotopu európskeho významu *91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les;
- (iii) výstavba 3m vysokého valu na pozemku parc. č. 4472 k.ú. Nezbudská Lúčka v záplavovom území je v priamom rozpore so základnými charakteristikami a cieľmi ochrany záplavového územia SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a biotopu *91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les;
- (iv) prerušenie úplnosti – integrity prioritného biotopu európskeho významu *91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les na tomto území, keď by na pozemku parc. č. 1177/34 mali byť odstránené takmer všetky kroviny, pričom tento pozemok je súčasťou SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu;

V tejto súvislosti by snád' niekto mohol tvrdiť, že na pozemku parc. č. 1177/34 k.ú. Strečno rastú najmä nepôvodné dreviny na železničnom násype a preto môžu byť vyrúbané. Je to však presne naopak. Práve preto treba prijať opatrenia na obnovu prioritného biotopu európskeho významu 91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les aj na tomto pozemku.

- (v) takmer 80 - 90 % zastavanie disponibilného územia (celkovej kapacity zastaviteľných plôch) na 50 % ľavého brehu Váhu tvoriaceho súčasť SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, čo takmer úplne preruší spojenie medzi (i) riekou Váh (ako súčasťou SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu) a (ii) PP Domašínskym meandrom, ev. č. 243

- (vi) namiesto reálnych opatrení zameraných na zachovanie a obnovu priaznivého stavu týchto prioritných biotopov európskeho významu *91E0 jaseňovo-jelšový podhorský lužný les má dôjsť k presnému opaku – ich ďalšiemu decimovaniu a priamemu ničeniu.

Zdecimovanie tohto územia na 50 % jedného z jeho dvoch brehov jednoducho ani pre tej najlepšej predstavivosti a zhovievavosti nemožno hodnotiť inak ako „významný nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia“.

d) Negatívny dopad Doplnku č. 2 v rozsahu, v akom sa týka prevádzky rekreačnej cyklotiaľnice, na SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu

EIA záverečné stanovisko na str. 45 uvádza, že počas prevádzky sa žiadny vplyv na dotknutý biotop vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti (cyklodopravnej trasy) nepredpokladá.

Sprievodná správa k DÚR na str. 14 a 15 uvádza:

„Vplyvy po spustení premávky na cyklochodníku: Stavba ako taká nie je zdrojom hluku ani žiadnych emisií. Po spustení premávky sa predpokladajú negatívne vplyvy súvisiace najmä s pohybom osôb. Tieto sa dostanú aj do lokalít ktoré boli zatiaľ verejnosti neprístupné, v ostatných lokalitách množstvo návštevníkov stúpne (odhaduje sa že násobne). Prevládať bude pravdepodobne znečisťovanie životného prostredia odhodeným bežným komunálnym odpadom (obaly, sáčky, PET fľaše, papier...). Po vytvorení cyklotrasy sa však ziaľ nedá vylúčiť ani občasné znečisťovanie iným druhom odpadu (bytové zariadenie, pneumatiky, spotrebiče). Na zmiernenie týchto vplyvov budú po celej trase umiestnené informačné a výstražné tabule nabádajúce k udržiavaniu poriadku a nádoby na odpad (v dostatočnom množstve). Zároveň musí byť zabezpečená pravidelná údržba a čistenie cyklotrasy.“

Podľa strategického dokumentu ŽSK „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“ vypracovanom vo februári 2014 kolektívom pod vedením zhotoviteľa, Ing. arch. Jána Kubinu, architektúra-urbanizmus, a hlavného riešiteľa, Ing. Ľubomíra Matečku, autorizovaného stavebného inžiniera („Cyklostratégia ŽSK“, zdroj: www.zilinskazupa.sk) by sa pritom predpokladaný počet cyklistov na cyklotiaľnici mal pohybovať okolo **73 cyklistov/hod, t.j. cca 20.000 cyklistov za mesiac (viz. str. 10 Cyklostratégie ŽSK).**

Už len z princípu preto nie je možné, aby užívatelia cyklotiaľnice nemali vôbec žiadny vplyv na okolité životné prostredie. **Takýto záver je neudržateľný.**

Zo znenia sprievodného textu k DÚR a z celkového predpokladaného počtu cyklistov možno určite rozumne predpokladať nejaký vplyv tejto ľudskej činnosti na dotknuté povrchové toky, a prípadne aj na útvary podzemnej vody. Tento vplyv môže byť významne negatívny na relevantný úsek útvaru povrchovej vody SKV0007 Váh, predovšetkým v km 2,05 – km 9,0 cyklotiaľnice, t.j. v km 269, 1 (sútok Krpelianskeho kanála a Váhu – 261,6 (železničný most) a ešte ďalej km 260,0 (most medzi Strečnom a Nezbudskou Lúčkou). V km 269, 1 – 261,6 Váhu ide pritom o územie lokality NATURA 2000 SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, ktoré patria k mimoriadne

atraktívnemu územiu (upozornenie: tieto údaje o kilometráži pochádzajú z www.rieky.sk a tak nekorešponujú s údajom km 266,4 – meracia stanica Strečno).

Zvlášť významný negatívny vplyv možno predpokladať na drobný vodný tok - potok Hoskora, ktorý je hlavným tokom v zvlášť prírodne cennej doline Hoskora s NPR Krivé a PR Hrádok a PR Hajasová. Ak by sa v okolí tohto drobného vodného toku zdržiavalo dlhodobo takéto veľké množstvo ľudí a vykonávalo by tu aj svoje fyzické potreby, možno rozhodne predpokladať negatívny vplyv na relevantné biologické prvky kvality (makrofyty, fytobentos, bentická fauna a ichtyofauna) i na chemický stav tohto vodného útvaru a takisto na jeho okolie. Rovnako tak by aj dlhšia prítomnosť takéhoto počtu ľudí s bicyklami mohla ovplyvniť aj fyzikálne (hydromorfologické) vlastnosti, predovšetkým narušovanie brehov. Sprievodná správa k DÚR na str. 4 uvádza:

*„Trasa spĺňa určité základné kritériá, vychádzajúce z jej určenia pre cykloturistiku na bežných turistických (trekingových) bicykloch. Nie je to teda trasa pre horské bicykle ani trasa pre rýchle pretekárske cestné bicykle. **Vyhovujú požiadavkám na dochádzanie za prácou na bicykli, pomalšej cykloturistike a rekreačnej cyklistike, cykloturistom, ktorí putujú stovky kilometrov „na ťažko“, ako aj jednoduchým výletníkom, rodinám s deťmi, seniorom, klientom cyklistických cestovných kancelárií a pod.“***

Sprievodná správa k DÚR na str. 14 súčasne uvádza:

*„**Predpokladá sa však vznik určitej skupiny obyvateľov, ktorý začnú využívať vyniknutú trasu na dochádzanie za prácou napríklad do priemyselnej zóny Strečno zo smeru Lipovec. Zároveň sa predpokladá značný nárast počtu cyklistov, ktorý budú danú trasu využívať na cykloturistiku – trasa prechádza mimoriadne atraktívnym prostredím prielomu Váhu cez Malú Fatru.**“* Tu treba uviesť, že aj ŽSK ako samotný navrhovateľ rekreačnej cykloturistické ešte len predpokladá vznik skupiny cyklistov, ktorí by cykloturistickú začali používať na dochádzanie do práce. To znamená, že nemá žiadne relevantné podklady na preukázanie tohto predpokladu. Naopak, tomuto predpokladu odporuje samotná Cyklostratégia ŽSK. Tá na svojej 56. strane uvádza, že najsilnejší vzťah pri obojstrannom dochádzaní do práce existuje medzi Vrútkami a Martinom. Vzťah medzi Vrútkami a Žilinou je stredne slabý. Ak by sme aj pripustili, že nejaká skupina dochádzajúcich do práce vznikne, tento počet bude zanedbateľný z celkového počtu cyklistov z Vrútok alebo z Martina, ktorí by chceli pravidelne dochádzať do práce do najbližšieho priemyselného parku v Strečne. Ani pri výbornej fyzickej kondícii a na elektrobicykli s podporou rýchlosti do 25km/hod by totiž nezvládli prejsť vzdialenosť Vrútky – Lipovec - Nezbudská Lúčka do 20 minút. **Práve vzdialenosť do 10 km a čas do 20 minút sú limitujúcimi faktormi pre pravidelné dochádzanie do práce a do školy podľa str. 36 Cyklostratégie ŽSK. Na základe týchto analýz a úvah možno preto dospieť k jednoznačnému záveru, že táto cykloturistická bude primárne používaná pre rekreačné účely.**

Cykloturistická tak pre podstatnú časť jej užívateľov bude v skutočnosti znamenať výhradne rekreačnú vychádzkovú trasu, ktorú budú využívať rekreační cyklisti na prístup do tých najcennejších častí Strečnianskeho priesmyku v tesnej blízkosti rieky Váh.

Vzhľadom na popis týchto užívateľov na str. 4 a str. 14 sprievodnej správy k DÚR, t.j.

- (i) trasa spĺňa určité základné kritériá, ktoré vyhovujú „...*pomalšej cykloturistike a rekreačnej cyklistike, cykloturistom, ktorí putujú stovky kilometrov „na ťažko“, ako aj jednoduchým výletníkom, rodinám s deťmi, seniorom, klientom cyklistických cestovných kancelárií a pod.*“;

a súčasne

- (ii) „...*Zároveň sa predpokladá značný nárast počtu cyklistov, ktorý budú danú trasu využívať na cykloturistiku – trasa prechádza mimoriadne atraktívnym prostredím prielomu Váhu cez Malú Fatru.*“

Je preto veľmi pravdepodobné, že sa na tejto cyklodialnici a v jej bezprostrednom okolí budú ľudia zdržiavať dlhšie, dokonca oveľa dlhšie, ako cyklisti, ktorí by ju využívali na cestu do práce. Z cyklodialnice sa tak svojim reálnym vplyvom na okolitú prírodu, vrátane vôd, môže stať územie s rovnakým vplyvom ako je (i) vplyv rodinných domov a (ii) rekreačných objektov bez akejkoľvek kanalizácie (a bez vodovodu). Vplyv približne 20.000 ľudí mesačne, ktorí tak budú využívať územie dlhé 7,5 km aj na vykonávanie svojich fyzických potrieb bez akejkoľvek kanalizácie, tak bude úplne iným vplyvom na dotknuté útvary povrchovej vody, ako by bol vplyv len skutočne prechádzajúcich cyklistov, ktorí sa touto trasou skutočne pomerne rýchlo a za krátku dobu prepravujú do práce alebo do školy.

Podľa str. 14 a na str. 15 sprievodnej správy k DÚR bude síce prevládať (i) pravdepodobne znečisťovanie životného prostredia odhodeným bežným komunálnym odpadom (obaly, sáčky, PET fľaše, papier...), ale (ii) ***po vytvorení cyklotrasy sa však žiaľ nedá vylúčiť ani občasné znečisťovanie iným druhom odpadu (bytové zariadenie, pneumatiky, spotrebiče).*** Vplyv odhodeného plastového odpadu na útvary povrchových a podzemných vôd môže byť výrazne negatívny, keďže sa touto cyklodialnicou prakticky vytvorí jeden súvislý zdroj vzniku mikroplastov, ktoré sa do nich budú trvale a postupne uvoľňovať.

Súčasne sa už teraz na tomto území nachádza isté množstvo odpadu a preto aj v prípade umiestnenia odpadkových košov možno rozumne predpokladať, že istá časť skončí aj tak voľne odhodená a bude sa postupne rozkladať, resp. skončí vo Váhu a v Hoskore. To napokon nepriamo dokazuje aj moja osobná skúsenosť s pravidelným čistením odpadu rozličného druhu v blízkosti rieky Váh v okolí chatovej osady Jánošíkovo, ktorý sa sem dostane prúdením vody v koryte rieky.

Súčasne uvádzam, že podľa stanoviska Ing. Topercera, CSc., významného slovenského ekológa, samostatného vedeckého pracovníka, UK Bratislava, Botanická záhrada, 038 15 Blatnica 315 zo dňa 22.1.2016 („Stanovisko Ing. Topercera“) sa na tomto území nachádzajú bentické bezstavovce — o. i. ohrozené prúdomilné druhy podeniiek *Oligoneuriella rhenana* a *Ephemerella notata* (DERKA in litt.) a z rýb druhy ako *Alburnus alburnus*, *Gobio gobio*, *Leuciscus leuciscus*, *L. idus*, *Rutilus rutilus* a *Chondrostoma nasus* (viz. str. 23 EIA záverečného stanoviska). Pritom bentická fauna a ichtyofauna ako relevantné prvky biologickej kvality sú citlivé na hydromorfologické zmeny. Rovnako tak je citlivá v prípade zakalenia vodného toku po dobu výstavby.

Keďže vyrúbanie brehových drevín bude mať negatívny vplyv na ekologickú stabilitu tohto územia, ovplyvní nevyhnutne aj ekologickú stabilitu a potenciál samotného vodného toku Váhu.

Na základe týchto skutočností možno predpokladať celkový významný negatívny vplyv zmeny povrchových pomerov, betónovania a asfaltovania v šírke 3 - 4 m na významnú časť ľavého a tiež pravého brehu Váhu v Strečnianskych meandroch Váhu.

3. Nepriaznivý vplyv Doplnku č. 2, v rozsahu, v akom sa týka výstavby a prevádzky rekreačnej cyklotiaľnice, na ekologickú integritu SKUEV0252 Malá Fatra v okolí Jánošíkova

a) Pozemok parc. č. 4472 v k.ú. Nezbudská Lúčka leží v bezcestnom území

Výstavba 3m vysokého cyklovalu s asfaltovým povrchom ako súčasť cyklotiaľnice úplne zmení pôdne pomery a zdevastuje tak pozemok parc. č. 4472 k.ú. Nezbudská Lúčka, ktorý je súčasťou 60m širokého ochranného pásma SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu na pravom brehu Váhu, práve pri chatovej osade Jánošíkovo. Na tomto území v súčasnosti neexistuje žiadna asfaltová cesta. Tento pozemok s 3. stupňom ochrany tvorí tzv. bezcestné územie (angl. „roadless area“). Práve toto bezcestné územie je pre ekologickú stabilitu a integritu územia zásadné, keď jednak susedí s NPR Krivé s 5. stupňom ochrany a jednak leží v 60m širokom ochrannom pásme SKUEV0665 Strečnianskych meandrov Váhu podľa ustanovenia § 17 ods. 8 v spojení s § 27 od. 7 ZoPaK a predstavuje dôležitý biokoridor. Zásah do tohto bezcestného územia by bol aj v rozpore s čl. 4.10 záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj. Cyklotiaľnica by bola takým obrovským zásahom do tohto chráneného bezcestného územia, že je táto stavba priamym popretím samotného účelu ochrany tohto územia. Migrácia zvierat na tomto území by tak bola takmer nemožná – napr. medveď a vysoká zver by mali v tomto úseku prakticky znemožnený prístup k Váhu, rovnako tak aj ľudia - chatári, ktorí tu bývajú (viz. tiež str. 44 EIA záverečného stanoviska).

b) Predpokladaný negatívny vplyv výstavby a prevádzky cyklotiaľnice na dolinu Hoskora ležiacu v SKUEV0252 Malá Fatra v okolí Jánošíkova

Dolina Hoskora patrí k tým najdivokejším, z hľadiska návštevnosti najmenej zaťaženým a teda aj najzachovalejším a najhodnotnejším častiam NP Malá Fatra (SKUEV0252 Malá Fatra), s NPR Krivé a PR Hrádok a PR Hajasová, všetky tri s 5. stupňom ochrany, a so značnými pralesovými územiami. Pre Malú Fatru predstavuje v strednodobom a dlhodobom horizonte, po odstránení jaziev spôsobených iným ako prírodou blízkom hospodárení v lesoch, dolina Hoskora to, čo pre Tatry Tichá a Kôprová dolina. Táto dolina by sa pritom určite otvorila návštevníkom, keď by sa vyasfaltovala značne zvetraná lesná cesta z Lipovca na Jánošíkovo a súčasne by sa prepojila s novou asfaltovou cestou vedúcou cez parc. č. 4472 cez Jánošíkovo. Znamenalo by to nielen koniec bezcestného územia v tejto časti NP Malá Fatra, ale tiež otvorenie Hoskory značnému počtu turistov ako ďalšieho centra turizmu v NP Malá Fatra, čo **by bolo v rozpore aj s čl. 4.14.2 záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj.**

Sú to práve rekreační cyklisti, typicky zo Žiliny a okolia, ktorí predovšetkým cez víkendy v značných počtoch už v súčasnosti navštevujú Obec Nezbudská Lúčka a jej katastrálne územie, ležiacu v ochrannom pásme alebo priamo v NP Malá Fatra, a prispievajú tak už teraz k fenoménu „nadmerného turizmu“ v tejto oblasti. Je logické predpokladať, že to budú najmä títo cyklisti, ktorí budú pokračovať ďalej po chatovú osadu Jánošíkovo a do Hoskory a rozšíria tak tento fenomén aj do prírodne veľmi hodnotného územia Hoskory, v ktorej sa

nachádzajú NPR Krivé, PR Hrádok a PR Hajasová – všetky územia s 5. stupňom ochrany, charakteristické mnohými pralesovitými porastmi, pokojným prostredím, ležiacim bokom od civilizácie, ktoré poskytuje vhodné podmienky pre vysokú zver, medveďa hnedého i mnohé ďalšie chránené druhy živočíchov a rastlín. Ide pritom o jedno z mála území, ktoré sa doteraz vyhlo tomuto nadmernému turizmu v NP Malá Fatra. Leží totiž mimo Vrátnej doliny a iných turistami hojne navštevovaných miest. **Z územia s nízkym počtom návštevníkov by sa teda toto územie stalo územím intenzívne až extrémne zaťaženým turistami a teda „Nezбудskou Lúčkou č. 2.“.** Pre úplnosť uvádzame, že dôkazné bremeno pre posudzovanie vplyvu cyklotrasy na životné prostredie spočívalo v preukázaní neexistencie nepriaznivých vplyvov, a nie ich výskytu, čo je podstatou zásady predbežnej opatrnosti (vec C-157/96, bod 63). Z toho vyplýva, že primeraný odhad musí byť dostatočne podrobný a odôvodnený, aby preukazoval neexistenciu nepriaznivých vplyvov vzhľadom na najlepšie vedecké poznatky v danej oblasti (vec C-127/02, bod 61).

V čase vydania záverečného stanoviska pritom nesmú existovať žiadne zostávajúce dôvodné vedecké pochybnosti o neexistencii nepriaznivých vplyvov na integritu predmetnej lokality (vec C-239/04, bod 24). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti takéto pochybnosti ku dnešnému dňu pritom existujú.

c) **Predpokladaný negatívny dopad výstavby a prevádzky cyklotrasy na chatovú osadu Jánošíkovo a jej obyvateľov**

Podľa § 3 písm. a) EIA zákona je vplyvom na životné prostredie akýkoľvek **priamy alebo nepriamy vplyv** na životné prostredie vrátane vplyvu **na zdravie ľudí**, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, **krajinu**, prírodné lokality, hmotný majetok, **kultúrne dedičstvo** a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi.

Nie je možné, že svojím správaním a využívaním cyklotrasy nebudú mať cyklisti žiadny vplyv na rekreačný a pokojný charakter chatovej osady Jánošíkovo. **Po sprevádzkovaní cyklotrasy by sa z historickej chatovej osady Jánošíkovo, aj vzhľadom na vybudovaný cykloal a hlavne pre predpokladané obrovské počty cyklistov uvedené vyššie, totiž stala len občerstvovacia stanica, podobne ako sú takými stanicami čerpacie stanice na diaľniciach.**

d) **Zásadný negatívny dopad výrubu drevín na integritu tohto územia**

ŽSK navrhuje vyrúbať niekoľko stoviek stromov a takmer štyritisíc metrov štvorcových krovín na území, na ktorom sa má postaviť rekreačná cyklotrasa. Podstatná časť týchto stromov a krovín rastie buď priamo v SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu alebo v jeho ochrannom pásme a tiež v SKUEV0252 Malá Fatra. Celková výška ujmy (škody) na životnom prostredí spôsobená týmto výrubom by dosahovala astronomických 781.030,20 EUR (viz. dendrologický prieskum z marca 2019 a aktualizovaný dendrologický prieskum ŽSK z marca 2020). Túto ujmu pritom nemožno len tak ľahko nahradiť náhradnou výsadbou alebo finančnou náhradou, keď tieto stromy a dreviny na tomto území rástli niekoľko desiatok rokov a tvoria tak súčasť jedinečnej krajiny scenérie. Navyše ŽSK navrhol ako kompenzáciu predpokladanej škody len symbolickú finančnú náhradu vo výške smiešnych 1.000 EUR v každom katastrálnom území. A už vôbec ŽSK nenavrhol žiadnu náhradnú výsadbu. Chceme veriť, že aj toto konanie prispeje k zmene rozmysľania ŽSK o tejto náhradnej výsadbe

a finančnej náhrade. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, uskutočnením výstavby a prevádzky rekreačnej cyklotrasy v súlade s Doplnkom č. 2 by došlo k **opätovnému odkrojovaniu z osobitne chránených území a k väčšiemu vplyvu ľudskej činnosti na chránené územie**. Ak by sa každý takýto zásah mal odôvodňovať tým, že územie je už ovplyvnené antropogénnou činnosťou, tak o chvíľu celý SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a SKUEV0252 Malá Fatra zmiznú. Takýto prístup by bol v rozpore s rozsudkom Najvyššieho súdu sp. zn 10Sžo/76/2015 zo dňa 20.06.2017 (str. 15 rozsudku).

4. Záver – negatívny vplyv na integritu SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu

Len na základe vyššie uvedených skutočností teda možno dospieť k záveru, že **Doplnok č. 2**, v rozsahu, v akom „*Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji*“ zahŕňa výstavbu, prevádzku a spolufinancovanie z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklotrasy, **bude mať zásadne nepriaznivý vplyv na integritu územia sústavy chránených území NATURA 2000, a to SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu, vrátane jeho ochranného pásma, z hľadiska cieľov jeho ochrany, t.j. dlhodobej stability prioritného biotopu európskeho významu *91E0 jaseňovo-jelšového podhorského lužného lesa.**

Súčasne vzhľadom na výskyt prioritného biotopu európskeho významu *91E0 jaseňovo-jelšového podhorského lužného lesa na tomto území nie je možné odporúčať prijatie Doplnku č. 2, pretože ani jeden z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu neprichádza v prípade rekreačnej cyklotrasy do úvahy.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie je tak podľa § 14 ods. 2 EIA zákona povinný neodporúčať prijatie Doplnku č. 2, v rozsahu, v akom „*Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji*“ zahŕňa výstavbu, prevádzku a spolufinancovanie z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklotrasy.

5. SEA konanie týkajúce sa RIUS a Doplnku č. 1 k RIUS:

Ako sama veľmi dobre viete, proces posudzovania vplyvu samotného strategického dokumentu „*Regionálnej integrovanej územnej stratégie Žilinského kraja*“ (ďalej „**RIUS**“) na životné prostredie zabezpečoval v r. 2015 Okresný úrad Žilina, ktorý tiež dňa 18.3.2016 vydal záverečné stanovisko č. OU-ZA-OSZP2-2016/002100-80/Gr (ďalej „**záverečné stanovisko k RIUS**“).

V roku 2016 bol RIUS aktualizovaný formou Zmien a doplnkov č.1 (ďalej „**Doplnok č. 1**“), ktorých cieľom bolo zosúladienie rozpočtu a merateľných ukazovateľov RIUS a zapracovanie pripomienok k dokumentu a doplnenie novej prílohy 7.20 "Vyhodnotenie dopravného - sociologického prieskumu". Proces posudzovania bol ukončený rozhodnutím Okresného úradu Žilina zo zisťovacieho konania dňa 11.7.2016 (ďalej „**rozhodnutie k doplnku č. 1**“).

Ani samotný RIUS ani jeho Doplnok č. 1 nijakým spôsobom neobsahovali investície do výstavby a prevádzky **cyklotrasy Strečno – Vrútky mimo cestného telesa štátnej cesty I/18**. Ani nemohli.

Pre RIUS aj pre Doplnok č. 1 boli totiž podkladmi tieto iné strategické dokumenty:

- a) Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR z roku 2013, ktorá ani v čase svojho vydania ani doteraz vôbec nepočíta s výstavbou Vážskej cyklomagistrály, a to ani v úseku Strečno – Vrútky, a už vôbec nie v úseku mimo cestného telesa štátnej cesty I/18 (viz. str. 7 RIUS);
- b) Trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike – takisto neobsahuje žiadnu zmienku o Vážskej cyklomagistrále, a tým pádom ani žiadnu zmienku o rekreačnej cyklodialnici v úseku Strečno – Vrútky (viz. str. 7 RIUS);
- c) iný strategický dokument Žilinského samosprávneho kraja (ďalej „ŽSK“), a to „Cyklostratégia ŽSK“, ktorá navrhuje výstavbu Vážskej cyklomagistrály v úseku Strečno – Vrútky po telese štátnej cesty I/18 (viz. str. 9 RIUS).

Cyklostratégia ŽSK na str. 88 definuje trasovanie Vážskej cyklomagistrály nasledovne:

„c) Návrh lokalizácie novej cyklomagistrály, predpokladané stavebné úpravy:

„Cyklomagistrála začína na ceste I/18 na parkovisku pod Strečnianskym hradom. Pokračovanie je lokalizované na ceste I/18. Podmienkou umiestnenia na ceste je realizácia diaľnice D1 v inom koridore ako existujúca cesta I/18. Konkrétne umiestnenie v priestore cesty je závislé od daného úseku cesty a jej priestorových možností pričleniť k ceste prídavný pruh pre cyklistov. V úsekoch, kde nie je možné realizovať uvedené pričlenenie cyklistického pruhu k telesu komunikácie je navrhnutá úprava šírkového usporiadania cesty znížením jej kategórie z C 11,5/70 na C 9,5/60. Spresnenie jednotlivých úsekov úprav je potrebné spracovať v projektovej dokumentácii cesty I/18 v úseku Strečno – Vrútky, spracovanej za účelom vytvorenia podmienok bezpečnej prevádzky cyklistickej dopravy;

„Cyklomagistrála končí vo Vrútkach za križovatkou cesty I/18 s cestou III/018092 do Lipovca, na ktorej je v súčasnosti vyznačená červená cyklotrasa;

„ Na cyklomagistrále nie sú plánované žiadne stavebné úpravy telesa komunikácie;

„ Cyklomagistrála bude v celej dĺžke vyznačená cyklistickým dopravným značením podľa Vyhlášky č. 361/2011, novelizujúcej zákon o cestnej premávke.

Z vyššie uvedených ustanovení (i) RIÚS, (ii) záverečného stanoviska k RIÚS, (iii) Doplnku č. 1, (iv) rozhodnutia k Doplnku č. 1 i (v) Cyklostratégie ŽSK teda jednoznačne vyplýva, že posúdenie výstavby, prevádzky a financovania rekreačnej cyklodialnice, v úseku Strečno – Vrútky, mimo cestného telesa štátnej cesty I/18, nebolo doteraz predmetom posudzovania RIÚS podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA zákona upravujúce posudzovanie vplyvu strategických dokumentov na životné prostredie (tzv. SEA konanie).

6. SEA konanie týkajúce sa Územného plánu VÚC Žilinského kraja:

Som si vedomý toho, že Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti životného prostredia svojím rozhodnutím zo zisťovacieho konania č.: OU-ZA-OSZP2-2018/002059-30/Gr zo dňa 3.1.2018 rozhodol, že strategický dokument ŽSK „Zmeny a doplnky č. 5 Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja“, sa nebudú posudzovať podľa EIA zákona (ďalej „**Rozhodnutie k Doplnku č. 5 ÚP**“).

Bol to pritom práve doplnok č. 5 k Územnému plánu VÚC Žilinského kraja, ktorý **po prvý raz** definoval trasovanie Vážskej cyklomagistrály v úseku Strečno – Vrútky mimo telesa štátnej cesty I/18, keď samotný Územný plán VÚC Žilinského kraja z roku 1998 pracoval s trasovaním po telese štátnej cesty I/18 (viz. str. 385) plán. Žiadny iný doplnok k tomuto územnému plánu, predchádzajúci „*Zmenám a doplnkom č. 5 Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja*“, toto trasovanie nezmenil.

Z mne neznámych a preto nepochopiteľných dôvodov Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie nerozhodol o tom, že doplnok č. 5 k Územnému plánu VÚC Žilinského kraja má podliehať plnohodnotnému posúdeniu jeho vplyvu na životné prostredie podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA zákona, keďže:

a) to bol práve doplnok č. 5, ktorý po prvý raz v nejakom strategickom dokumente radikálne zmenil trasovanie cyklomagistrály Strečno – Vrútky z telesa štátnej cesty I/18 a územie mimo tohto telesa; a

b) úsek Strečno – Vrútky mal v novom trasovaní úplne evidentne zasahovať do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, a to (i) na územia európskeho významu SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu i SKÚEV0252 Malá Fatra a tiež (ii) na chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra.

Rozhodnutie k Doplnku č. 5 ÚP VÚC ŽK na str. 2 uvádza:

„2. ŠOP SR Správa NP Malá Fatra, 013 03 Varín, listom č. NPMF/238-010/2017 zo dňa 13.11.2017, nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona, za dodržania nasledovnej podmienky:

•pre konkrétne aktivity je potrebné dodržať všetky navrhnuté podmienky a opatrenia na elimináciu, prevenciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie, ktoré vyplývajú z ďalších konaní.“

Rozhodnutie k Doplnku č. 5 ÚP VÚC ŽK na str. 4 uvádza:

„7. MŽP SR, Bratislava, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, listom č. 9298/2017-6.3 zo dňa

01.12.2017. Upozorňuje na podstatný nesúlad medzi oznámením a samotným strategickým dokumentom – návrhom územného plánu. V oznámení je charakter zmien a doplnkov zúžený iba na umiestnenie 5 navrhovaných cyklotrás, Vážska cyklotrasa úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno (hrad Strečno) absentuje. V návrhu územného plánu je uvedených 6 cyklotrás, ako aj iné zmeny a doplnky (napr. zrušenie navrhovaného VD Nezbudská Lúčka, doplnenie záväzného regulatívu č. 4.10 o zabezpečení ochrany bezcestných území v chránených územiach s tretím a vyšším stupňom ochrany a v územiach sústavy NATURA 2000). Vzhľadom na nesúlad medzi oznámením a samotným návrhom strategického dokumentu, sekcia požaduje

zjednotiť obsah predložených zmien a doplnkov v oznámení s obsahom zmien a doplnkov v návrhu strategického dokumentu. V zmysle uvedeného navrhujú ďalšie konzultácie. Táto požiadavka sa akceptuje.

Dňa 13.12.2017 sa uskutočnilo prerokovanie zmien a doplnkov na základe pozvánky od obstarávateľa, ktorým je Žilinský samosprávny kraj. Prerokované boli požiadavky ochrany prírody a krajiny, v zmysle stavebného zákona, ktoré musí obstarávateľ ŽSK akceptovať pri vypracovaní územnoplánovacej dokumentácie. Na základe tohto prerokovania bolo dňa 20.12.2017 listom zaslané doplnenie stanoviska na MŽP SR, sekciu ochrany prírody a krajiny, č. ŠOP SR/1701-012/2017, zo dňa 14.12.2017, v ktorom sa konštatuje, že po prerokovaní všetkých pripomienok sa nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona EIA. “ Ani jedno z vyššie citovaných stanovísk (t.j. stanovisko Správy NP Malá Fatra a stanovisko MŽP SR) neoznačuje Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie vo svojom Rozhodnutí k Doplnku č. 5 ÚP ako *odborné stanovisko príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny* v zmysle § 4 ods. 3 EIA zákona. Napriek tejto formálnej vade však usudzujem, že práve na základe týchto stanovísk dospel Okresný úrad Žilina k záveru, že Doplnok č. 5 sa nebude posudzovať podľa § 8 až § 16 EIA zákona. Pri všetkom rešpekte a úcte k Správe NP Malá Fatra i k MŽP nerozumiem, ako vo svojom stanovisku mohla zamieňať príčinu s následkom. Najprv je totiž potrebné posúdiť, či príslušný strategický dokument môže mať vplyv na územie európskeho významu NATURA 2000 a až potom, v rámci SEA konania, na základe príslušných zistení, je možné usudzovať, či skutočne nejaký nepriaznivý vplyv na integritu týchto území z hľadiska cieľov jeho ochrany môže mať, a ak áno, aké zmiernujúce (kompenzačné) opatrenia je potrebné uložiť, resp. či je vôbec možné odporučiť prijatie príslušného strategického dokumentu.

Ako som ukázal v tomto svojom stanovisku, nielenže by Doplnok č. 2 vo vzťahu k navrhovanej rekreačnej cyklotrati, mal pravdepodobne významný vplyv predovšetkým na územie európskeho významu NATURA 2000, a to SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a jeho ochranné pásmo, ale tento vplyv bude na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany podľa § 15 ods. 4 EIA zákona významne negatívny a nemožno ho prekonať ani zmierniť nejakými kompenzačnými opatreniami.

7. SEA konanie týkajúce sa Stratégie udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja:

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie vydal dňa 21.12.2020 záverečné stanovisko č.: OU-ZA-OSZP2-2020/003677-175/Gr, ktorým odporučil schváliť „Stratégiu udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja“. Aj keď tento strategický dokument opisuje aj Vážsku cyklomagistrálu v úseku Strečno – Nezbudská Lúčka – Lipovec – Vrútky na str. 112 a súčasne ju na str. 114, str. 126 a str. 127 uvádza ako plánovaný projekt pre horizont roku 2028 a na str. 119 a str. 128 ako plánovaný projekt pre horizont roku 2048, nijako podrobnejšie vplyv tejto cyklomagistrály v tomto úseku na životné prostredie nehodnotí a tak ani neobsahuje žiadne *konkrétne opatrenia* týkajúce sa tejto cyklomagistrály na tomto úseku. Navyše je tento strategický dokument v istom rozpore s Doplnkom č. 2, ktorý počíta s realizáciou rekreačnej cyklotrati oveľa skôr.

Bez ohľadu na vyššie uvedené predchádzajúce SEA konania, na základe skutočností a právnej analýzy uvedených v tomto mojom stanovisku, podlieha strategický dokument Doplnok č. 2, v rozsahu, v akom **Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji zahŕňa výstavbu, prevádzku a spolufinancovanie**

z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklodialnice, t.j. cyklotrasy Strečno – Vrútky v dĺžke 14,7 km, posúdeniu svojho vplyvu na životné prostredie podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA zákona, pretože bude mať v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 EIA zákona preukázateľne samostatne významný vplyv na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, a to (i) na územia európskeho významu SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu i SKÚEV0252 Malá Fatra a tiež (ii) na chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra.

Doplnenie stanoviska od p. Juraja Lipku, dňa 20.08.2021 :

V súlade s § 6 ods. 6 druhou vetou a tiež v súlade s § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „EIA zákon“) si Vám dovoľujem zaslať doplnenie svojho stanoviska zo dňa 15.8.2021 (ďalej „Stanovisko“) k oznámeniu o strategickom dokumente „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 2“ (ďalej „Doplnok č. 2“).

1. Doplnok č. 2 spĺňa podmienky podľa § 4 ods. 2 písm. c) aj § 4 ods. 3 EIA zákona na plnohodnotné posúdenie jeho vplyvu na životné prostredie podľa § 8 až § 16 EIA zákona Naďalej zotrvávam na svojom Stanovisku. Z dôvodov uvedených v 5. časti Stanoviska, projekt financovania *výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodialnice*, v úseku Strečno – Vrútky, mimo cestného telesa štátnej cesty I/18, nebol nikdy súčasťou strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ ani jeho doplnku č. 1 (ďalej „RIÚS“). Nemohol tak byť ani nikdy predmetom posudzovania vplyvu na životné prostredie podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA (tzv. SEA konanie).

Na základe skutočností uvedených v 2, 3. a 4. časti Stanoviska som presvedčený o tom, že Doplnok č. 2, *v rozsahu, v akom Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji po novom zahrňa, ako Projekt č. 104 investícií odboru kultúry a cestovného ruchu, spolufinacovanie výstavby a prevádzky vo výške 6.150.000 EUR z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklotrasy Strečno – Vrútky v dĺžke 14,7 km (ďalej „rekreačná cyklodialnica“)*, podlieha posúdeniu svojho vplyvu na životné prostredie podľa ustanovení § 8 až § 16 EIA zákona, pretože bude mať v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 EIA zákona preukázateľne samostatne významný vplyv na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, a to (i) na územia európskeho významu SKÚEV0665 Strečnianske meandre Váhu i SKÚEV0252 Malá Fatra a tiež (ii) na chránené vtáčie územie SKCHVÚ013 Malá Fatra.

V Stanovisku som Vás vyzval na vyžiadanie odborného stanoviska od štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. 3 EIA zákona, ktoré potvrdí, že Doplnok č. 2 v rozsahu, v akom sa týka financovania výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodialnice, bude mať významný vplyv na vyššie uvedené územia európskeho významu (v podrobnostiach viz. 2., 3. a 4. časť Stanoviska).

Bez toho, aby tým bolo dotknuté moje Stanovisko, a na vylúčenie akýchkoľvek pochybností, zastávam tiež názor, že Doplnok č. 2, *v rozsahu, v akom Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji po novom zahrňa, ako*

Projekt č. 104 investícií odboru kultúry a cestovného ruchu, **spolufinacovanie** výstavby a prevádzky vo výške 6.150.000 EUR z prostriedkov Európskej únie (IROP) navrhovanej rekreačnej cyklotrasy, podlieha posúdeniu vplyvu na životné prostredie podľa § 8 až § 16 EIA zákona v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 písm. c) EIA zákona. V tomto rozsahu bude mať totiž Doplnok č. 2 *pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie*, a to z identických dôvodov ako sú tie uvedené v 2., 3. a 4. časti Stanoviska.

2. Oznámenie o Doplnku č. 2 nemá potrebné náležitosti podľa § 5 ods. 7 EIA zákona a z toho vyplývajúci návrh na vrátenie oznámenia o Doplnku č. 2 obstarávateľovi na doplnenie podľa § 5 ods. 8 EIA zákona

Keďže Doplnok č. 2 po novom zahŕňa aj financovanie výstavby a prevádzky rekreačnej cyklotrasy, musí oznámenie Žilinského samosprávneho kraja ako obstarávateľa (ďalej „ŽSK“) obsahovať všetky relevantné informácie v súlade s prílohou č. 2 podľa § 5 ods. 7 EIA zákona. Toto novozahrnuté financovanie výstavby a prevádzky rekreačnej cyklotrasy do RIÚS pritom predstavuje **zásadnú a nie formálnu zmenu** strategického dokumentu RIÚS.

Je evidentné, že vzhľadom na novonavrhnuté financovanie výstavby rekreačnej cyklotrasy neobsahuje oznámenie **žiadne informácie** vo vzťahu k rekreačnej cyklotrase podľa II. časti, 2. až 4. bodu (charakter, hlavné ciele, obsah) ani podľa III. časti, 3. až 6. bodu (údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie; vplyv na zdravotný stav obyvateľstva; vplyvy na chránené územia, napr. Natura 2000, vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie; možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu) podľa prílohy č. 2 EIA zákona. Nemožno sa preto stotožniť s tvrdením ŽSK uvedeným v oznámení, že by išlo len o zmeny formálneho charakteru a že by tak očakávané priame vplyvy na životné prostredie neboli odlišné od tých, ktoré už boli identifikované v procese posudzovania RIÚS. Takéto tvrdenie ŽSK ako obstarávateľa je vecne nesprávne. V nadväznosti na túto zásadnú zmenu je preto nevyhnutné doplniť informácie podľa II. a III. časti prílohy č. 2 EIA zákona.

Navrhujem preto, aby ste ŽSK ako obstarávateľa vyzvali v súlade s § 5 ods. 8 EIA zákona o doplnenie oznámenia o Doplnku č. 2 tak, aby toto oznámenie spĺňalo všetky obsahové náležitosti podľa prílohy č. 2 v súlade s § 5 ods. 7 EIA zákona.

3. Splnenie kritérií uvedených v 3. až 6. bode prílohy č. 3 EIA zákona pre posúdenie vplyvu Doplnku č. 2 na životné prostredie podľa § 8 až § 16 EIA zákona

Keďže navyiac:

- a) výstavba tejto rekreačnej cyklotrasy **nebola v rozpore s § 4 ods. 3 EIA zákona** spolu s ostatnými zmenami uvedenými v „Zmenách a doplnkoch č. 5 Územného plánu VÚC Žilinského kraja“ riadne posúdená podľa EIA zákona, napriek tomu, že táto výstavba by mala jednoznačne významný vplyv na územia európskeho významu, vrátane ikonického Strečnianskeho priesmyku, ktorý tvorí prírodné a kultúrne dedičstvo Slovenska;
- b) výstavba rekreačnej cyklotrasy sa má uskutočniť do roku 2023, **čo kolide so „Stratégiou udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja“**, podľa ktorej sa táto výstavba mala realizovať až v časovom horizonte roku 2028;

- c) Doplnok č. 2, minimálne v rozsahu, v akom sa týka financovania výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodiaľnice, je v rozpore s návrhom manažmentových opatrení na ochranu nadregionálneho biokoridoru rieky Váh uvedených na str. 214 návrhu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žilina (ďalej „RUSES“) (viz. 4. bod nižšie);
- d) program starostlivosti o NP Malá Fatra a jeho ochranné pásmo podľa § 54 ods. 4 písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej „ZoPaK“) ešte nebol schválený, pričom tento program by mal byť schválený až v roku 2023, a je veľmi pravdepodobné, že Doplnok č. 2, minimálne v rozsahu, v akom sa týka financovania výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodiaľnice, by mohol byť v rozpore so zásadami ochrany predpokladanými týmto programom, pretože už je v rozpore s návrhom RUSES;
- e) program starostlivosti o územia európskeho významu SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu ani SKUEV0252 Malá Fatra takisto ešte nebol v súlade s § 54 ods. 4 písm. b) ZoPaK pripravený ani schválený a je takmer isté, že Doplnok č. 2, minimálne v rozsahu, v akom sa týka financovania výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodiaľnice, by bol v rozpore so zásadami ochrany predpokladanými týmto programom, pretože už porušuje návrh RUSES, ale tiež použitím **zásady predbežnej opatrnosti** vyjadrenej v § 13 zákona č. 17/1992 Zb. o ochrane životného prostredia v znení neskorších predpisov, ktorá je základnou zásadou pri ochrane životného prostredia **podporujú právny záver, aby vplyv Doplnku č. 2, minimálne v rozsahu v akom sa týka financovania výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodiaľnice, bol riadne posúdený podľa § 8 až § 16 EIA zákona.**

4. Konflikt Doplnku č. 2 s návrhom manažmentových opatrení na ochranu nadregionálneho biokoridoru rieky Váh podľa návrhu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žilina

Doplnok č. 2, minimálne v rozsahu, v akom sa týka financovania výstavby a prevádzky rekreačnej cyklodiaľnice, je v rozpore s návrhom týchto konkrétnych manažmentových opatrení na ochranu nadregionálneho biokoridoru rieky Váh uvedených na str. 214 návrhu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žilina. Podľa tohto dokumentu medzi základné opatrenia na ochranu biokoridoru rieky Váh, vrátane SKUEV0665 Strečnianskych meandrov Váhu, patria tieto opatrenia:

- realizovať renaturáciu prvku (najmä v urbanizovaných oblastiach) – sprírodnenie vodných tokov a plôch,
- obnova brehových porastov,
- zabezpečiť prijatie opatrení na zlepšenie kvality vodného systému, minimalizovať zásahy do koryta a brehov vodných tokov a plôch (iné než údržbové),
- zabrániť ďalšej regulácii vodného toku,
- zmierňovať bariérový efekt a zamedziť výstavbe nových bariér,
- vykonávať pravidelnú údržbu brehovej vegetácie a koryta vodných tokov a plôch za účelom zaistenia prietochnosti,

- **zabrániť odstraňovaniu pôvodných brehových porastov**, vylúčiť, resp. podstatne obmedziť používanie chemických prípravkov, minerálnych hnojív a hnojovice v okolí vodných a mokradných ekosystémov,
- **zachovať prirodzený vodný tok**,
- **obmedziť výstavbu na brehoch vodného toku**,
- zosúladiť rekreačné a športové aktivity vo vodných systémoch so záujmami ochrany prírody a krajiny,
- zabrániť znečisťovaniu a tvorbe nelegálnych skládok odpadov a zabezpečiť ich odstraňovanie.

5. Pochybnosti o zaradení niektorých projektov do zoznamu investícií ŽSK

Ako daňový poplatník i ako človek, ktorému nie je ľahostajná ochrana životného prostredia, som si prečítal aj zoznam a charakteristiku projektov, ktoré majú byť financované podľa tabuľky nazvanej **PZ v ZK**. Dovoľujem si najprv pozitívne ohodnotiť všetky projekty spočívajúce vo vybudovaní kanalizácie, resp. v zosilnení kapacity biologického stupňa čistenia na ČOV Turčianske Teplice, časť Diviaky ČOV, napríklad investície poskytnuté Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Rovnako tak investície do zateplenia verejných budov, predovšetkým materských škôl, škôl a domov sociálnych služieb dávajú zmysel. K mnohým ďalším projektom nemám dostatočné informácie a tak sa ako občan môžem len spoľahnúť na to, že miestni a regionálni politici a všetky panie úradníčky a páni úradníci, ktorí sa podieľali na užšom výbere a hodnotení týchto projektov, skutočne rozhodovali podľa kvality a potreby týchto projektov pre miestnych ľudí a aj podľa ich dlhodobej ekologickej aj ekonomickej udržateľnosti. Dovoľujem si však vysloviť isté pochybnosti o dlhodobej ekonomickej udržateľnosti niektorých iných položiek v zozname, ako napríklad:

a) do kamerových systémov uvedených v týchto položkách:

- 231. vybudovanie kamerového systému v Bešeňovej 150.000 EUR;
- 266. vybudovanie kamerového systému v obci Jamník za 25.000 EUR;
- 322. rozšírenie kamerového systému v obci Liptovský Peter za 8.000 EUR;
- 330. vybudovanie kamerového systému v Ľubochni za 35.000 EUR;
- 383. vybudovanie kamerového systému v obci Liptovské Revúce za 150.000 EUR;

b) do vybudovania rozhľadní uvedených v týchto položkách:

- 174. mobiliár a rozhľadňa v obci Staškov – 200.000 EUR;
- 234. rozhľadňa Bešeňová – 300.000 EUR;
- 278. rozhľadňa Likavka – 45.000 EUR.

Obciam a mestám iste nemožno uprieť ich snahu mať kamerové systémy, ak sa domnievajú, že to skutočne prispeje k bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov danej obce, ale potrebu/odôvodnenosť investície do takýchto systémov treba skutočne riadne vyhodnotiť. Z hľadiska udržateľnosti totiž nestačí len vybudovanie týchto systémov, ale rozhodujúca je

schopnosť a kapacita obcí tieto systémy aj efektívne využívať. To, čo na prvý pohľad môže dávať zmysel, sa môže ukázať ako neefektívne vynakladanie peňazí daňových poplatníkov, keď budú obecné kamerové systémy len okrasou, bez reálneho využitia v praxi. Navyiac, ak by všetky obce a mestá v Žilinskom kraji chceli získať dotácie len na tieto systémy, už by asi nezostali peniaze na iné projekty. Otázka preto stojí, v čom sú práve tieto vybrané obce tak unikátne, že by práve ich kamerové systémy mal ŽSK podporiť.

Vyššie uvedené projekty som však tiež uviedol z iného dôvodu. Pred vybudovaním rekreačnej cyklodialnice (Strečno – Vrútky) bude musieť byť vyrúbaných takmer sedemsto stromov a takmer štyritisíc metrov štvorcových krovin, väčšina z nich v záplavovom území Váhu. ŽSK pritom ani (a) nenavrhol tieto stromy a krovinu nahradit' náhradnou výsadbou tak, ako sa to má stať v súlade s § 48 ZoPaK a (ii) ani nenavrhol riadne uhradiť celú takto spôsobenú ujmu (škodu) na životnom prostredí vo výške viac ako 780.000 EUR (určenú podľa dendrologického prieskumu). Namiesto toho ŽSK navrhol uhradiť len symbolickú náhradu vo výške 1.000 EUR na jedno katastrálne územie t.j. celkom 4.000 EUR. Obec Strečno, Obec Lipovec aj Mesto Vrútky pritom s takýmto návrhom súhlasili a aj v tomto zmysle vydali príslušné výrubové rozhodnutia. Až na základe podnetu mojich rodičov bolo aspoň rozhodnutie Obce Strečno Okresným úradom Žilina zrušené. Ostatné dve rozhodnutia však aj naďalej platia.

V tejto súvislosti chcem zopakovať odhodlanie svoje, odhodlanie mojich rodičov i ostatných chatárov z chatovej osady Jánošíkovo aj naďalej aktívne brániť výstavbe rekreačnej cyklodialnice.

V každom prípade trváme a budeme trvať na tom, aby ŽSK vysadila po celej trase rekreačnej cyklodialnice stromy a krovinu a aby sa začala konečne správať ekologicky. Robíme to tiež vo verejnom záujme, keď by v prípade iných cyklotrás mohla miestna a regionálna samospráva postupovať podobne. Ak by sa teda sčítali náklady len na vyššie uvedené projekty, určite by to postačilo ŽSK na plnú úhradu takto spôsobenej ujmy na životnom prostredí, resp. na úhradu nákladov na náhradnú výsadbou stromov, ktorá má podľa § 48 ZoPaK prednosť pred finančnou náhradou.

Napokon si dovoľím uviesť aj plánovanú investíciu do projektov uvedených v týchto položkách:

- 337. vybudovanie Múzea Ľubochňanskej lesnej železnice - 600.000 EUR;
- 338. vybudovanie zaniknutej Ľubochňanskej lesnej železnice – 2.000.000 EUR.

Ak je toto celková investícia do vybudovania zaniknutej lesnej železnice v Ľubochni, tak je výrazne nižšia ako náklady na vybudovanie rekreačnej cyklodialnice (Strečno – Vrútky) vo výške 6.150.000 EUR. Akokoľvek môžu existovať rozdiely medzi týmito projektami, aj po abstrahovaní od týchto vecných rozdielov vychádza rekreačná cyklodialnica ako výrazne drahší projekt, ktorý vo mne vyvoláva pochybnosti z hľadiska hospodárneho použitia peňazí daňových poplatníkov. Treba tiež uviesť skutočnosť, že rekreačná cyklodialnica, podobne ako iné cyklotrasy, aj tie uvedené v tabuľke **PZ v ZK**, majú byť postavené na brehoch riek, v inundačných územiach v zmysle § 20 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane prúdovými povodňami v znení neskorších predpisov (ďalej „**Povodňový zákon**“). Ak by som mohol usudzovať

z devastačných. resp. zásadne negatívnych dopadov rekreačnej cyklotrasy (v úseku Strečno – Vrútky) na ekosystém nadregionálneho biokoridoru rieky Váh, možno predpokladať, že aj iné plánované projekty cyklotrás (i) môžu tiež úplne zdevastovať alebo (ii) zásadne negatívne ovplyvniť vodné (a pobrežné) ekosystémy. Zároveň budú peňažné prostriedky daňových poplatníkov použité na projekty v inundačných územiach, v ktorých by nikdy žiadne komerčné/súkromné projekty povolené byť nemohli podľa § 20 ods. 5 Povodňového zákona.

Napriek tomu, že podľa § 20 ods. 7 písm. f) Povodňového zákona možno v inundačnom území povoliť dopravné stavby, objekty a zariadenia, ktoré nezhoršujú odtok povrchových vôd, chod ťadov a ktoré nemôžu zhoršiť kvalitu vody (pričom splnenie týchto podmienok je v prípade rekreačnej cyklotrasy otáznou), budú to byť opäť len a len daňoví poplatníci, kto by mal v budúcnosti uhradiť opravy takýchto cyklotrás po povodňových škodách. Takýto prístup k peniazom daňových poplatníkov považujem za nevhodný a preto neprijateľný.

Na záver mi dovoľte ponúknuť aj inú, alternatívnu víziu, „zatraktívnenia“ nášho kultúrneho a prírodného dedičstva. Našu prírodu a krajiny neurobíme atraktívnejšou tým, že ju oplotíme a obkružíme hustou sieťou asfaltových a betónových cyklotrás a vybudujeme adrenalínové a iné centrá instantnej zábavy pre široké masy. Týmto vytvoríme akurát ďalšie prekážky pre regionálne a nadregionálne biokoridory, prispejeme k ďalšej izolácii jednotlivých chránených území a k vytvoreniu ostrovov namiesto území vzájomne prepojených práve týmito biokoridormi. Podporíme tiež koncentráciu veľkého počtu ľudí na jednom území (napr. Bešeňová).

Krásu a atraktivnosť prírody a krajiny spočíva totiž práve v tom, že ju *dôsledne* chránime, rešpektujeme a pomáhame znovuobnoveniu prírodných procesov tam, kde boli činnosťou človeka v minulosti narušené. Ak by som mohol v tomto smere ponúknuť len jeden návrh, veľmi by som sa prihovárал, aby jednotlivé mestá alebo obce v Žilinskom kraji, jednotlivo a predovšetkým spoločne, vyvinuli aspoň nejaké úsilie vyhlásiť obecne chránené územia podľa § 25a ZoPaK. Za tým účelom by sa dohodli s vlastníkami príslušných pozemkov a uzavreli s nimi dohody o finančnej náhrade za obmedzenie bežného hospodárenia (analogicky k § 61e ZoPaK). Práve v tomto by ich mohol podporiť aj ŽSK.

Rovnako tak, aj bez vyhlásenia týchto obecných chránených území, by mohli obce a mestá uzavrieť práve v záujme ochrany životného prostredia dohody o obmedzení ťažby v štátnych aj v súkromných lesoch v ich katastrálnych územiach tak, ako to bola schopná dňa 8. apríla 2021 dosiahnuť Bratislava (viz. www.Bratislava.sk). Informácie o uzavretí tejto dohody boli široko medializované a preto určite nebude problém ich vyhľadať. Text dohody je verejne dostupný. Nemal by byť ani problém obrátiť sa priamo na pána primátora Bratislavy, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Lesy SR i Ministerstvo životného prostredia.

Dovoľujem si v tejto súvislosti tiež zmieniť (a) „*Memorandum o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov na území Bratislavského samosprávneho kraja*“ prijaté zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja dňa 24. apríla 2018, ku ktorému pristúpili mnohí primátori miest, starostovia mestských častí Bratislavy, starostovia obcí kraja a tiež mimovládne organizácie pôsobiace v Bratislavskom kraji a (b) „*Akčný plán na presadzovanie ochrany lesov na území Bratislavského samosprávneho kraja v zmysle Memoranda o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov – analytická časť*“, ktorý v roku 2020 vypracoval tím odborníkov z Lesníckej fakulty Technickej univerzity

vo Zvolene. Tento Akčný plán slúžil ako podklad pre uzavretie dohody o obmedzení ťažby dreva. Memorandum aj akčný plán môžu predstavovať inšpiráciu aj pre obce a mestá v Žilinskom kraji i pre samotný ŽSK.

Ako občan by som totiž už konečne rád v ŽSK videl nielen „Žilinský cyklistický kraj“, keď je veľká časť energie, ľudských, materiálnych aj finančných zdrojov ŽSK venovaná príprave a výstavbe cyklotrás, a s tým súvisiacej podpore stavebného priemyslu, ale aby tu bol ŽSK skutočne pre nás všetkých, cyklistov, necyklistov, chodcov, turistov, bežných ľudí, aby nám pomáhal riešiť naše *skutočné* problémy a aby začal podnikat' reálne kroky na ochranu prírody a krajiny, životného prostredia v Žilinskom kraji. Keď to začne robiť, možno si uvedomí, že mnohé projekty, ktoré doteraz tak vehementne presadzoval, nie sú vôbec ekologické a mal by preto od ich realizácie upustiť. Čím skôr to vedenie ŽSK pochopí, tým lepšie pre nás, občanov. Verím, že sa to stane skôr ako neskôr.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanoviskám verejnosti:

Všeobecný charakter RIUS Žilinského kraja neumožňuje potrebnú identifikáciu a lokalizáciu konkrétnych aktivít, z tohto dôvodu nie je možné dostatočne vypracovať primerané posúdenie. Jednotlivé indikatívne zámery je preto potrebné hodnotiť v následných stupňoch plánovacieho procesu (napr. PHSR obcí, územné plány obcí) a na úrovni navrhovaných činností (proces EIA).

Indikatívny projektový zámer/návrh „Cyklo dopravné prepojenie Vrútky – Strečno“ (ďalej aj indikatívny projekt - cyklo dopravná trasa) nie je predmetom riešenia Zmien a doplnkov č.2 Regionálnej integrovanej územnej stratégie Žilinského kraja (ďalej aj ZaD č.2 RIUS ŽK).

Tak ako vyplýva z oznámenia o strategickom dokumente (spracovanom v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. dostupnom na <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/regionalna-integrovana-uzemna-strategia-zilinskeho-kraja-zmeny-doplnky>) ZaD č.2 RIUS ŽK dopĺňajú Indikatívny zoznam projektových zámerov/ návrhov platnej Regionálnej integrovanej územnej stratégie (ďalej aj RIUS ŽK), medzi ktorými nie je realizácia indikatívneho projektu cyklo dopravné prepojenie Vrútky – Strečno uvedená.

Indikatívny projekt - cyklo dopravná trasa je súčasťou zoznamu indikatívnych projektových zámerov/ návrhov už v platnej Regionálnej integrovanej územnej stratégii Žilinského kraja (ďalej aj RIUS ŽK), ktorá už bola posúdená v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v platnom znení. Záverečné stanovisko č. OU-ZA-OSZP2-2016/002100-80/Gr bolo vydané dňa 18.03.2016. Proces SEA je dostupný na nasledovnej adrese :

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-regionalna-integrovana-uzemna-strat>

Zdôrazňujeme, že ide o formálnu zmenu strategického dokumentu RIUS ŽK. RIUS ŽK nie je samostatný strategický ale implementačný dokument – nástroj Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej aj IROP), ktorého úlohou je koordinácia vybraných intervencií hradených z finančnej pomoci EU do územia kraja. Jeho súčasťou je zoznam indikatívnych projektových zámerov/ návrhov, ktoré majú potenciál v prípade ich realizácie prispieť k dosiahnutiu cieľov stanovených v IROP. ZaD č.2 RIUS ŽK riešia doplnenie tohto indikatívneho zoznamu projektových zámerov / návrhov. Prípadná realizácia konkrétnych investičných zámerov je podmienená získaním všetkých potrebných povolení a vyjadrení v zmysle platnej legislatívy.

Taktiež konštatujeme, že pripomienky v stanoviskách p. Juraja Lipku zo dňa 15.08. 2021 a zo dňa 20.08.2021 vznesené k Oznameniu o strategickom dokumente „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja - Zmena a doplnok č.2“ okrem toho, že sa netýkajú prerokovaných zmien a doplnení obsiahnutých v ZaD č.2 RIUS ŽK, nezohľadňujú podrobnosť a formu spracovania prerokovaného materiálu.

Okresný úrad Žilina, pred vydaním rozhodnutia, umožnil p. Jurajovi Lipkovi nahliadnuť do spisu a to dňa 03.09.2021 a až následne vyhodnotil stanoviská podané p. Jurajom Lipkom a vydal rozhodnutie. Vzhľadom k tomu, že p. Juraj Lipka sa nevyjadril k obsahu ani jedného stanoviska nachádzajúceho sa v spise, ktoré tvoria podklad rozhodnutia, Okresný úrad Žilina nemá dôvod na pokračovanie ďalšieho posudzovania v zmysle zákona. Pán Juraj Lipka naopak, zaslal ďalšie požiadavky, nesúvisiace s posudzovaním predloženého strategického dokumentu RIUS ZaD č.2 v stanovisku zo dňa 20.09.2021. Okresný úrad Žilina na toto stanovisko prihliadať nebude, pretože podľa §12 ods. 3 zákona, príslušný orgán nemusí prihliadať na stanovisko - vrátane stanoviska verejnosti, k návrhu strategického dokumentu doručené po uplynutí lehôt uvedených v § 12 odsekoch 1 a 2.

Vznesené pripomienky p. Juraja Lipku sa totiž viažu na proces už posúdenej navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v platnom znení (proces EIA) a pisateľ cituje vo svojich stanoviskách celé pasáže z vydaného platného záverečného stanoviska EIA a rozhodnutí zo zisťovacích konaní vydaných v SEA. Upozorňujeme, že indikatívny projekt - cyklodopravná trasa bol posúdený nielen v rámci procesu SEA, ale aj ako konkrétna navrhovaná činnosť v procese EIA pod názvom „**Cyklodopravná trasa „Žilina – Vrútky - Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky – Martin, mimo cestného telesa I/18“**“. Pre uvedenú navrhovanú činnosť je vydané platné záverečné stanovisko č. OU-ZA-OSZP2-2019/004276-33/Gr, ktoré **odporučilo** jej výstavbu. Celý proces EIA je dostupný na webovom sídle ministerstva:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/-zilina-vrutky-martin-usek-strecno-lipovec-vrutky-martin-mimo-cestneho>

Okresný úrad Žilina konštatuje, že všetky procesy uvádzané v stanoviskách p. Lipku, prebehli v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, boli a sú zverejnené na webovej stránke ministerstva. Ide o tieto procesy posudzovania :

Dňa 18.03.2016 bolo vydané **záverečné stanovisko** k strategickému dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja (RIUS), č. OU-ZA-OSZP2-2016/002100-80/Gr Dňa 11.07.2016 – rozhodnutie zo zisťovacieho konania, „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 1“ s tým, že **sa nebude posudzovať** ďalej v zmysle zákona.

Rozhodnutím zo zisťovacieho konania č.: OU-ZA-OSZP2-2018/002059-30/Gr zo dňa 03.01.2018 Okresný úrad Žilina rozhodol, že strategický dokument „Zmeny a doplnky č. 5 Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja“ **sa nebudú posudzovať** ďalej podľa zákona.

SURDM Žilinského kraja č. OU-ZA-OSZP2-2020/003677-175/Gr zo dňa 21.12.2020, bolo vydané **záverečné stanovisko**.

Vyjadrenie príslušného orgánu k otázke verejnosti na stanoviská orgánu ochrany prírody a krajiny :

Stanoviská orgánu ochrany prírody a krajiny k predloženému strategickému dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 2“, boli vyžiadané listom zo dňa 29.07.2021. Do termínu určeného na predkladanie stanovísk, tieto doručené neboli.

Záver

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja v rámci zisťovacieho konania posúdil oznámenie strategického dokumentu z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, jeho únosného zaťaženia a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a úrovne spracovania strategického dokumentu.

Dotknuté orgány štátnej správy, obce a mestá, ktoré sa vyjadrili v priebehu zisťovacieho konania nepožadovali ďalšie posudzovanie a vyslovili názor ukončiť posudzovanie strategického dokumentu na úrovni zisťovacieho konania. Jediná požiadavka, na ďalšie posudzovanie v zmysle zákona, bola vznesená od verejnosti – p. Juraj Lipka. Stanovisko príslušného orgánu, prečo proces ukončil v zisťovacom konaní je uvedené na strane 31-32 tohto rozhodnutia.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy zmien strategického dokumentu budú väčšie, ako sa uvádza v strategickom dokumente, je ten, kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v strategickom dokumente a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Zo stanovísk doručených k strategickému dokumentu vyplynuli niektoré konkrétne upozornenia, ktoré sú zahrnuté vo vyššie uvedených stanoviskách dotknutých orgánov a je potrebné ich zohľadniť v procese schvaľovania „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja – Zmena a doplnok č. 2“, podľa osobitných predpisov.

Upozornenie: Podľa § 7 ods. 7 zákona dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnosť spôsobom v mieste obvyklým.

Poučenie:

Zisťovacie konanie sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Ing. arch. Pavel Kropitz
vedúci odboru

Doručuje sa :

1. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, odbor RR, 011 48 Žilina
2. P. Lipka Juraj, Smetanova 26, 036 08 Martin - Priekopa
3. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava
4. Ministerstvo hospodárstva SR, Mierová 19, 827 15 Bratislava 212
5. Ministerstvo životného prostredia, odbor OPaK, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
6. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava 1
7. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava 1
8. Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP 33, 813 31 Bratislava 1
9. Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbova2, P.O. Box 52, 837 52 Bratislava 37
10. Úrad verejného zdravotníctva, HŽP, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava
11. Okresný úrad Žilina – odbor výstavby a bytovej politiky, Vysokoškolákov 8556/33B
12. Okresný úrad Žilina – odbor starostlivosti a životné prostredie, OSZP1, OSZP2
13. Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
14. Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske nám. 19, 010 01 Žilina
15. Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 50 Trenčín

16. Banskobystrický samosprávny kraj, SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
17. Prešovský samosprávny kraj, Nám. Mieru 2, 080 01 Prešov
18. Obce a mestá ŽSK (315)